

ЗВІТ
про виконання Плану заходів з реалізації у 2021–2023 роках
Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
1. Розвиток людського потенціалу	1.1.Забезпечення умов для отримання якісної освіти	Створення безпечного, комфортного сучасного освітнього середовища	Здійснюється постійно	З метою організації дистанційного навчання, інших форм здобуття загальної середньої освіти з використанням технологій дистанційного навчання у 2021 році, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 року №403 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на заходи, спрямовані на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками під час навчального процесу у закладах загальної середньої освіти» Чернігівській області виділено 22,9 млн грн. На умовах співфінансування з місцевими бюджетами кошти були спрямовані на придбання 1496 ноутбуків для 215 закладів загальної середньої освіти на суму 27,8 млн грн. Завдяки співпраці з міжнародними організаціями у 2022 році суттєво покращено забезпечення комп'ютерною технікою закладів освіти області, а саме отримано: 5139 ноутбуків; 1491 одиницю вживаного комп'ютерного обладнання. У 2023 році було отримано від Представництва дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ) 968 одиниць комп'ютерної техніки. Також заклади освіти області отримали 6000 одиниць планшетів від міжнародної благодійної організації Франції. Через широкомасштабну збройну агресію російської федерації проти України та активні бойові дії, які проходили на території Чернігівської області, в області пошкоджено 144 закладів освіти, а саме: 77 закладів загальної середньої освіти; 54 заклади дошкільної освіти; 7 закладів вищої та фахової передвищої освіти; 5 закладів професійної (професійно-технічної) освіти; 1 заклад позашкільної освіти. За рахунок коштів бюджетної програми «Фонд ліквідації наслідків збройної агресії» у 2023 році було виділено 28,2 млн гривень та розпочато реконструкцію 2 об'єктів. В рамках спільної програми України та Європейського інвестиційного банку «Програма з відновлення України» у 2023 році області було виділено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам, в тому числі на реалізацію 4 проектів в закладах освіти. За рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення, у 2023 році розпочато реалізацію проєктів з будівництва споруд цивільного захисту в 4 закладах освіти (сума субвенції - 29,7 млн грн), а також капітальний ремонт 4 закладів освіти (сума субвенції - 57,7 млн грн). Крім того, у 2023 році виділено 8,4 млн грн субвенції на 11 проєктів з розробки проєктної документації на будівництво споруд цивільного захисту та капітальний ремонт 2 закладів освіти. Станом на 01.01.2024 з 890 закладів освіти області 773 мали укриття (514 власні укриття, 259 – знаходяться поза межами закладів освіти), у тому числі у 766 закладах укриття рекомендовані до використання за призначенням та у 7 - тривали ремонтні роботи щодо приведення їх у готовність. У 175 закладах укриття облаштовані засобами, що забезпечують доступ маломобільних груп населення, включаючи осіб з інвалідністю, у 397 закладах в укриттях наявний інтернет. У 259 закладах освіти області, на території яких відсутні власні захисні споруди, підписані договори щодо використання учасниками освітнього процесу укриттів інших установ, організацій тощо. За кошти обласного, місцевого бюджетів, а також на кошти різних благодійних організацій приведено у готовність укриття 497 закладів освіти та встановлено 10 швидкоспоруджуваних захисних споруд цивільного захисту модульного типу. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 року № 419 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти» області виділено субвенцію у сумі 57,747 млн грн. Затверджено 11 проєктів. На кінець 2023 року використано 34,9 млн грн, що становить 60,5%. З місцевих бюджетів (співфінансування) було використано 10,9 млн. гривень.
		Рівний доступ до якісної освіти кожній дитині	Здійснюється постійно	Відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади вживаються заходи щодо формування оптимальної мережі закладів освіти, в тому числі академічних ліцеїв, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти. У 2023/2024 навчальному році мережа закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) всіх типів і форм власності становила 393 одиниці, в тому числі 2 приватні заклади освіти, з контингентом 90 612 учнів (2022/2023 навчальний рік – 402 ЗЗСО, 94 090 учнів, 2021/2022 навчальний рік – 426 ЗЗСО, 96 599 учнів). Функціонують 48 опорних шкіл та 21 філія. З метою надання якісних освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти, в тому числі опорних закладах, вживались відповідні заходи, зокрема щодо створення безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього середовища, удосконалення матеріально-технічної бази, забезпечення комп'ютерною та мультимедійною технікою, оновлення автопарку шкільних автобусів тощо. У 2021 році за рахунок коштів державної субвенції у співфінансуванні з місцевими бюджетами було придбано 12 шкільних автобусів на 19,6 млн грн, для Борзнянської, Корюківської (2 од.), Куликівської, Талалаївської, Тупичівської, Городнянської, Бобровицької, Сосницької, Холминської, Линовицької, Коропської територіальних громад. За кошти місцевих бюджетів у 2021 році було придбано 7 шкільних автобусів для Носівської, Ічнянської (2 од.), Деснянської, Варвинської, Кіптівської, Новобілоуської територіальних громад на загальну суму 13,7 млн грн.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				У 2023 році територіальні громади області отримали 33 автобуси в якості гуманітарної допомоги, а саме: - від Благодійної організації «Благодійний фонд «Піпл Дій» - 6 (од.): Кіптівська, Козелецька, Михайло-Коцюбинська, Новобілоуська, Олишівська, Седнівська територіальні громади; - від Міжнародного фонду солідарності – 21 од.: Бахмацька, Вертіївська, Ічнянська (2 од.), Киїнська, Киселівська, Комарівська, Коропська, Корюківська, Крутівська, Ладанська, Лосинівська, Любецька, Макіївська, Михайло-Коцюбинська, Мринська, Новобасанська, Плисківська, Сосницька, Талалаївська сільська, Тупичівська територіальні громади; - від Уряду Франції – 3 од.: Бахмацька, Понорницька, Яблунівська громади; - від Уряду Австрії – 1 од. – Бобровицька територіальна громада; - від Уряду Угорщини – 1 од.: Менська територіальна громада. - від Уряду Латвії – 1 од.: Іванівська територіальна громада.
		Підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою та поліпшення її якості	Здійснюється постійно	Усього в 2021 році мережа закладів дошкільної освіти (далі – ЗДО) області складала 427 закладів із загальним контингентом 25,4 тис. вихованців. Рівень охоплення дітей віком від 3 до 6 років дошкільною освітою становив 97,7 % (місто – 100 %, село – 83%). У 2021/2022 навчальному році було відкрито Будо-Вороб'ївський заклад дошкільної освіти «Веселка» Новгород-Сіверської міської ради та дошкільний підрозділ на базі Слабинської гімназії Гончарівської селищної ради. Підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою зростало до 2021 року, у 2022-2023 роках відсоток охоплення зазнав скорочення у зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації. У порівнянні - чисельність дітей у ЗДО у розрахунку на 100 місць: - у 2021 р. – 100 дітей (місто – 109, село – 73); - у 2022 р. – 68 дітей (місто – 62, село – 88); - у 2023 р. – 70 дітей (місто – 76, село – 88). Протягом 2023 року в області відкрито 2 дошкільні структурні підрозділи. Розвиток приватної ініціативи у сфері дошкільної освіти сприяє збільшенню кількості дітей, охоплених дошкільною освітою. Так, у місті Чернігові функціонують приватні ЗДО. Дві громади області (Бахмацька та Бобровицька) беруть участь у реалізації пілотного проекту Дитячого фонду ООН «Покращення доступу до дошкільної освіти в Україні» за напрямом «Альтернативні форми здобуття дошкільної освіти (сімейний, мобільний, корпоративний дитячі садки)». У 2023 році за рахунок коштів бюджетної програми «Фонд ліквідації наслідків збройної агресії» (53,2 млн грн) було розпочато відновлення пошкодженого внаслідок збройної агресії рф дитячого садка. Крім того, в рамках спільної програми України та Європейського інвестиційного банку «Програма з відновлення України» було виділено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам в розмірі 11,8 млн грн на проведення капітального ремонту 1 закладу дошкільної освіти. За рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення, у 2023 році розпочато нове будівництво протирадіаційного укриття в КЗДО «Ясла-садок» Тупичівської сільської ради (виділено з державного бюджету 4,8 млн грн).
	Створення умов для підтримки та формування здорового населення	Розбудова системи громадського здоров'я. Створення єдиного медичного інформаційного простору в регіоні та умов для формування здорового населення	Здійснюється постійно	Станом на 01.01.2024 у системі медичної допомоги області функціонувало 82 медичні заклади, у тому числі: 12 обласних, 29 лікарень різного типу (міських, районних, хоспіс), 2 пологових будинки, 34 центри ПМСД, 3 стоматологічні поліклініки, 1 «Сімейна поліклініка», 1 лікарська амбулаторія сімейного типу. До складу центрів первинної медико-санітарної допомоги входять 134 амбулаторії (з них 55 міських та 79 сільських) і 534 фельдшерських та фельдшерсько-акушерських пункти. Мережа лікувально-профілактичних закладів та ліжковий фонд приводяться у відповідність до обсягів надання медичної допомоги та до реальних потреб населення. Забезпеченість лікарняними ліжками зменшилась до 70 на 10 тис. населення (2021р. – 77,3; 2022 р. – 72,4) і перевищує середній показник по Україні – 59,67. Міністерством охорони здоров'я України в 2023 році затверджено спроможну мережу закладів охорони здоров'я Чернігівського госпітального округу. КНП «Пологовий будинок» Чернігівської міської ради визначено надкластерним, КНП «Чернігівська міська лікарня № 2» Чернігівської міської ради – кластерним, КНП «Чернігівська міська лікарня № 3» Чернігівської міської ради – загальним закладом охорони здоров'я. В області створений медичний інформаційний простір, підтримуються належні умови для вільної та безперешкодної діяльності суб'єктів інформаційних відносин, задоволення інформаційних потреб населення області та захисту його конституційних прав на інформацію. Інформаційно-телекомунікаційна система дає змогу автоматизувати роботу суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я, створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі, зокрема з центральною базою даних (у разі підключення). Відділ медичної статистики КНП «Чернігівський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики» ЧОР здійснює формування єдиного медичного інформаційного простору на адміністративних територіях: забезпечує функціонування банку даних щодо стану здоров'я населення, ресурсного забезпечення та діяльності закладів охорони здоров'я, підготовку та видання довідників, аналітичних оглядів стану здоров'я; надає методичну допомогу з питань організації статистичного обліку і формування звітності медичним закладам області, здійснює контроль за дотриманням суб'єктами медичної діяльності технологічних стандартів медико-статистичного обліку, достовірністю статистичної інформації.
		Оптимізація та модернізація закладів охорони здоров'я області, що надають первинну медико-санітарну медичну допомогу	Здійснюється постійно	У Чернігівській області у 2023 році функціонувало 34 центри первинної медико-санітарної допомоги. Впродовж 2022-2023 років проведені моніторингові візити до всіх закладів, що надають первинну медичну допомогу. У всіх закладах первинної ланки, які уклали договір з НСЗУ на надання первинної допомоги, є безперешкодний доступ до повного переліку послуг з медичної допомоги (згідно наказу МОЗ України від 19.03.2018 року №504 «Про затвердження порядку надання первинної медичної допомоги» та умов договору на надання первинної медичної допомоги, укладеного з НСЗУ). Заклади первинної медичної допомоги оснащені у відповідності

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				до табеля оснащення, затвердженого наказом МОЗ України №2857 від 10.12.2020 року. Обов'язково в кожній сімейній амбулаторії є обладнання (згідно договору з НСЗУ). На даний час 24 центри оснащені телемедичним обладнанням, а також іншим обладнанням, необхідним для надання якісної медичної допомоги (може бути, наприклад, дитячий електрокардіограф, аудіометр, дермато-скоп, мініехограф і т.д.). Всі центри ПМСД мають ліцензію на медичну практику, акредитаційний сертифікат, зареєстровані в електронній системі охорони здоров'я через обрану Міжичну інформаційну систему (МІС), усі лікарі первинної ланки мають електронний цифровий підпис та внесені до електронного реєстру. У 2023 році розпочато реалізацію проекту з капітального ремонту будівлі КНП «Понорницький ЦПМСД». Виділено з державного бюджету 10,3 млн грн субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення.
		Поліпшення умов та якості отримання населенням медичних послуг у багатопрофільних та спеціалізованих закладах охорони здоров'я	Здійснюється постійно	Впродовж 2021–2023 років проведені заходи щодо оптимізації ліжкового фонду з урахуванням потреб населення. Відбулося скорочення ліжкового фонду ЗОЗ ЧМР до 1075 ліжок (2022 – 1115 ліжок). Показник забезпеченості ліжками склав 39,1 на 10 тис. постійного населення проти 40,3 у 2022 році (область 2021 – 72,4; Україна 2021 – 59,7). За рахунок коштів Чернігівського міського бюджету (спецфонду – бюджету розвитку) придбано медичну апаратуру і обладнання на суму 122,02 млн. грн для КНП «Чернігівська міська лікарня № 2», КНП «Чернігівська міська лікарня № 3; КНП «Чернігівська міська лікарня № 4»; КНП «Пологовий будинок). КНП «Чернігівська обласна лікарня» Чернігівської обласної ради (далі – обласна лікарня) – надкластерний багатопрофільний заклад охорони здоров'я, який забезпечує населення спеціалізованою, високотехнологічною стаціонарною та консультативною поліклінічною медичною допомогою. Акредитаційною комісією йому присвоєно вищу категорію. Між обласною лікарнею та Національною службою здоров'я України на 2023 рік було укладено договори по 25 пакетам медичних послуг на суму 457,4 млн грн. Протягом 2022-2023 років в обласній лікарні отримали екстрену та планову стаціонарну медичну допомогу близько 45 тис. хворих. Прооперовано майже 18 тис. пацієнтів, яким виконано 25280 хірургічних втручань (кожна 4-та операція в області). В 2022-2023 роках до обласної лікарні було приєднано Чернігівський обласний медичний центр соціально значущих та небезпечних хвороб, Чернігівське обласне патологоанатомічне бюро; створено Центр фтизіатрії, Центр протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та гепатитів. Обласна лікарня надає і вторинну спеціалізовану, і третинну високоспеціалізовану медичну допомогу (нейрохірургічне, опікове, хірургічне торакальне, проктологічне відділення, мікрохірургія ока, щелепно-лицева хірургія, судинна хірургія). Вторинна допомога надається через те, що в лікарню постійно звертаються хворі з громад області, де відсутні відповідні умови для обстеження та лікування в існуючих лікарнях (відсутність належної матеріально-технічної

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				бази та кваліфікованого кадрового потенціалу). Разом з тим, вищеперераховані спеціалізовані відділення обласної лікарні є єдиними в області для надання відповідного виду медичної допомоги третинного рівня. У 2023 році за рахунок коштів бюджетної програми «Фонд ліквідації наслідків збройної агресії» проведено капітальний ремонт будівлі хірургічного корпусу КНП «Чернігівська обласна лікарня» (відділення щелепно-лицьової хірургії та хірургічної стоматології), яка була пошкоджена внаслідок збройної агресії рф. З державного бюджету було виділено 10,0 млн гривень. За рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення, у 2023 році розпочато реалізацію 2-х проектів (виділено 29,9 млн грн). Крім того, на розробку проектної документації на капітальний ремонт приміщень та споруд цивільного захисту у 8 закладах охорони здоров'я виділено 14,9 млн грн субвенції.
		Розвиток системи екстреної медичної допомоги	Здійснюється постійно	Комунальним некомерційним підприємством «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Чернігівської обласної ради було отримано 26 автомобілів екстреної (швидкої) медичної допомоги, придбаних за кошти державного бюджету на загальну вартість 53,5 млн грн, з них 14 – у 2021 році, 11 – у 2022 році, 1 – у 2023 році. Протягом 2021 року навчально-тренувальним відділом проведені навчання для 1523 осіб, з них: 1203 - медичні працівники КНП Чернігівський ОЦЕМД та МК; 225 – водії КНП Чернігівський ОЦЕМД та МК; 95 – немедичні працівники інших організацій (муніципальна варта, військові). Протягом 2022 року навчально-тренувальним відділом проведені навчання для 850 осіб, з них: 510 – медичні працівники КНП Чернігівський ОЦЕМД та МК; 21 – водії КНП Чернігівський ОЦЕМД та МК; 16 – медичні працівники інших медичних закладів; 61 – волонтери; 55 – працівники освіти; 26 – працівники ДСНС; 161 – працівники інших приватних та комунальних організацій. Протягом 2023 року навчально-тренувальним відділом симуляційної медицини було проведено заняття для 1717 осіб, з них: 1017 – медичні працівники КНП Чернігівський ОЦЕМД та МК; 437 – водії КНП Чернігівський ОЦЕМД та МК; 24 – медичні працівники інших медичних закладів; 23 – волонтери; 78 – працівники ДСНС; 138 – працівники інших приватних та комунальних організацій.
		Збереження репродуктивного здоров'я	Здійснюється постійно	Для підвищення рівня громадської освіти щодо питань потреби збереження репродуктивного та сексуального здоров'я, підвищення уваги до статевого виховання, формування у молоді відповідального ставлення до планування сім'ї, підготовки до сімейного життя, профілактики непланової вагітності, закладами охорони здоров'я спільно з державними установами та недержавними громадськими організаціями проводяться інформаційно-освітні та пропагандистські заходи через засоби масової інформації, лекційно-тренінгова робота тощо. Протягом 2021 року проведено 6 виступів на телебаченні, 5 виступів на радіо, розміщено 7 статей в пресі та 49 публікацій в інтернет-виданнях, проведено 617 лекцій, 7280 бесід, 3 тематичних вечори, 82 відеодемонстрації, оформлено 104 інформаційні стенди. У 2022 році проведено 7 виступів на телебаченні, 1 виступ на радіо, опубліковано 13 статей в пресі та 42 повідомлення в

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				інтернет-виданнях, проведено 833 лекції, 11092 бесіди, 6 тематичних вечорів, 42 відеодемонстрації, оформлено 133 інформаційні стенди. Протягом 2023 року проведено 3 виступи на телебаченні, 6 виступів на радіо, розміщено 14 статей в пресі та 68 публікацій в інтернет-виданнях, проведено 845 лекцій, 11568 бесід, 4 тематичних вечори, 60 відеодемонстрацій, оформлено 141 інформаційний стенд. У 2023 році в КНП «Пологовий будинок» ЧМР прийнято 1818 пологів (нормальних пологів – 1227, ускладнених – 591), що на 252 більше, ніж у 2022 році (1566 пологів), з них мешканок міста – 936 породіль або 51,5% (2022 – 865 породіль або 55,2%). Дітей народилось 1844 (за рахунок багатоплідної вагітності – 54), з них здорових – 1338 або 72,6% (2022 – відповідно 1585 дітей, 56 дітей з багатоплідних, здорових – 1148 дітей або 72,4%). Пологовий будинок забезпечений сучасною апаратурою експертного класу. На високому рівні проводиться пренатальна діагностика вроджених вад розвитку у плодів, що складає 95,0%. Проводиться слуховий скринінг немовлят для ранньої діагностики порушень слуху у всіх новонароджених. У 2023 році створена мобільна гінекологічна консультативна бригада для виїзду у віддалені куточки області з метою обстеження жіночого населення та виявлення захворювань на ранніх стадіях. Бригадою здійснено 127 виїздів, оглянуто біля 2500 пацієнток. У 2022 році на відновлення пошкодженого внаслідок агресії рф об'єкту КНП "Пологовий будинок" Чернігівської міської ради було спрямовано 9400 тис. грн коштів Міжнародного комітету Червоного Хреста на проведення капітального ремонту покрівлі та кошти резервного фонду в сумі 2096,5 тис. грн на проведення поточного ремонту закладу (заміна вікон та дверей). У 2023 році на проведення поточного ремонту приміщення та фасаду головного корпусу було спрямовано 8538,7 тис. грн коштів Програми USAID. На сьогодні об'єкт частково відновлено та потребує залучення коштів на проведення ремонту відкосів стін, стель, заміни дверей та поточного ремонту 2 та 3 поверхів головного корпусу.
		Будівництво нових та капітальний ремонт, реконструкція і оснащення наявних спортивних об'єктів	Здійснюється постійно	У звітному періоді було збудовано і введено в експлуатацію 16 об'єктів спортивної інфраструктури, з яких: 1 плавальний басейн (у м. Чернігові по вул. Савчука), 4 майданчики з тренажерним обладнанням, 3 міні-футбольних поля зі штучним покриттям 42x22 м, 5 мультифункціональних майданчиків зі штучним покриттям, 3 приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять. Окрім того, капітально відремонтовано і реконструйовано 23 спортивні споруди, з яких: 2 стадіони (в смт Борзна і м. Носівка), 2 стандартних футбольних поля, 1 майданчик з тренажерним обладнанням, 3 міні-футбольні поля зі штучним покриттям, 5 спортивних залів, 1 плавбасейн, 2 стрілецьких тири, 3 приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять, 4 інших майданчики. Також було виготовлено ПКД на будівництво Палацу спорту в м.Чернігові, капітальну реконструкцію 5-ти стадіонів (в м.Чернігові по вул.Жабинського, в м.Мена, в смт Короп, смт Куликівка і селищі М.–Коцюбинське), будівництво плавального басейну в м.Ніжині, будівництво культурно-спортивного комплексу в селищі Вертіївка. В результаті обстрілів і бойових дій, пов'язаних з російською агресією, 12 спортивних споруд зазнали руйнувань, у т.ч. дві основні капітальні споруди, які мали статус баз олімпійської підготовки (з біатлону і лижних гонок та важкої атлетики) зруйновані практично повністю, а саме:

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				ДП «Олімпійський навчально-спортивний центр «Чернігів»; Навчально-спортивна база СДЮШОР з лижного спорту. Триває пошук джерел фінансування, у т.ч. із залученням міжнародних партнерів, для відновлення пошкоджених споруд та будівництва на місці повністю зруйнованих споруд нових сучасних об'єктів спортивної інфраструктури на рівні міжнародних стандартів.
		Будівництво та реконструкція спортивних майданчиків для масового використання	Здійснюється постійно	Із загальної чисельності збудованих і реконструйованих в області протягом 2021-2023 року спортивних споруд (39), збудовано і реконструйовано 20 спортивних майданчиків зі штучним покриттям для масового використання. Окрім того в містах, селах і селищах обладнано 19 «Активних парків» для занять населення руховою активністю, що дало змогу збільшити кількість отримувачів фізкультурно-спортивних послуг на 6-8%.
		Розвиток мережі спортивних шкіл і секцій	Розпочато здійснення	Через повномасштабне вторгнення РФ розвиток мережі спортивних шкіл і секцій з видів спорту не відбувався. Протягом 2022 року проведення більшості міжнародних, всеукраїнських та регіональних спортивних змагань, а також фізкультурно-масових заходів було відмінено. Водночас, в регіоні реалізується Обласна Програма розвитку фізичної культури та спорту Чернігівської області на 2021-2025 роки. Завдяки реалізації заходів програми в 2023 році спортсмени забезпечуються у необхідному обсязі фінансуванням для їх участі у всеукраїнських та міжнародних змаганнях і планових навчально-тренувальних зборах, а також необхідним спортивним інвентарем. Всі спортсмени-кандидати, що готувались до участі в змаганнях, забезпечувались щоденним харчуванням та у необхідному обсязі фармакологічно-відновлювальними і вітамінними препаратами. У 2023 році 20-ти кращим молодим обдарованим спортсменам надана матеріальна підтримка у вигляді щомісячних стипендій облдержадміністрації, отримали винагороди 14 спортсменів та 15 тренерів. З місцевих бюджетів на будівництво, ремонт та реконструкцію спортивних споруд використано в цілому 4495,7 тис. грн, було покращено матеріально-технічну базу спортивних шкіл. Придбано спортивний інвентар, спортивне спорядження та аксесуари загального та спортивного призначення для оснащення спортивних закладів. З різних бюджетів області отримали фінансову допомогу 39 громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування.
	1.3. Розвиток культури і мистецтв та збереження історико-культурної спадщини	Культурно-мистецький розвиток, доступ до послуг у сфері культури	Здійснюється постійно	Мережа закладів культури Чернігівської області налічувала 1397 об'єктів. Внаслідок військового вторгнення з боку РФ у Чернігівській області зруйновано або пошкоджено 97 закладів культури, серед яких 9 закладів культури обласного підпорядкування. У 2021 році за рахунок коштів ДФРР було завершено реставрацію Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм. Протягом 2022-2023 років відновлено 32 заклади, 10 частково відновлено. Для відновлення діяльності закладів залучаються як українські так і міжнародні благодійники (Український Аграрний Холдинг, Міжнародний фонд «Партнерство за сильну Україну», Французьке агентство міжнародної технічної експертизи Expertise France (Експертиз Франц), Центр допомоги мистецтву України та ін.). З метою створення сприятливих умов для розвитку творчого, інтелектуального та духовного

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				потенціалу молодого покоління, якісного здобуття мистецької освіти та забезпечення закладів культури кваліфікованими кадрами в області, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного просторів діють Обласна цільова довгострокова програма «Мистецька освіта Чернігівщини» на 2011-2025 роки та Обласна Програма сприяння функціонуванню української мови як державної в Чернігівській області на 2023-2028 роки. У 2023 році забезпечено підготовку та проведення 14-ти обласних конкурсів для учнів мистецьких шкіл. Всі конкурси проведено на дистанційній основі. Здійснювались заходи зі створення фонду аудіозаписів окремих письменників Чернігівщини. Аудійовано шість творів, загальним хронометражем близько 19 годин. Проведено VI обласний поетичний фестиваль «Дотиком душі», обласний дитячий мовно-літературний конкурс «Барвінкова, веселкова, найдорожча рідна мова», аудіодиктант національної єдності, обласний фестиваль «Покровська книжкова толока», придбано 2648 одиниць друкованих видань.
		Живі традиції Чернігівщини	Здійснюється постійно	В області діє Експертна рада з питань нематеріальної культури спадщини. Протягом звітного періоду відбулося 3 засідання Ради та включено до обласного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини 3 елементи. У 2021 році проводились фестивалі, ярмарки, майстер класи, етнографічні експедиції щодо вивчення та дослідження вертепу.
		Збереження пам'яток культурної спадщини	Здійснюється постійно	У 2021 році інвентаризовано 92 об'єкти культурної спадщини Сновської громади. В рамках проекту «Велике будівництво» з метою реставрації Національного історико-культурного заповідника «Качанівка» розроблено науково-проектну документацію реставрації пам'яток історії, архітектури національного значення «Палац з двома флігелями та «Водогінна вежа». Протягом звітного періоду було здійснено ремонт та реконструкцію пам'яток історії та монументального мистецтва на 235 пам'ятках історії та монументального мистецтва (за кошти ОМС). В 2023 році проводились протиаварійні консерваційні роботи на 5 пам'ятках архітектури місцевого значення. На 3 пам'ятках архітектури в рамках поточного ремонту частково проведено відновлювальні роботи.
		Творче самовираження	Здійснюється постійно	З метою об'єднання митців Чернігівщини різних напрямів в області створено Громадську раду «Єдиний мистецький простір». В цьому складі митці працюють на волонтерських засадах над різними проектами, демонструючи нескореність українського духу та рішучість у боротьбі з ворогом. За цей час креативною групою спільно з обласними закладами культури реалізовано низку проектів, зокрема: Душа народу, OZERNA, Щедрий Че, Дума-опера «Сліпий», Танго нескореності, Рік уа та інші. В області діє ряд фестивалів, конкурсів: поетичний фестиваль «Дотиком душі», конкурс юних виконавців «Струни серця», конкурс театрального мистецтва «Театральна весна», фестиваль-конкурс хореографії «Надія» серед учнів мистецьких шкіл області та інші.
	1.4. Забезпечення соціального захисту населення та гендерної	Поліпшення умов надання соціальних та реабілітаційних послуг населенню	Здійснюється постійно	В області надання соціальних послуг забезпечували 9 інтернатних закладів, розрахованих для проживання 1845 підопічних, з них: 2 геріатричні пансіонати, 6 психоневрологічних інтернатів та 1 дитячий будинок-інтернат. В територіальних громадах області надання соціальних послуг забезпечували 12 територіальних

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
	рівності			центрів соціального обслуговування, 35 центрів надання соціальних послуг та 4 відділи соціального обслуговування. У структурі даних установ функціонує 18 відділень стаціонарного догляду для тимчасового та постійного проживання, розрахованих на 510 ліжок-місць. Протягом 2023 року проводилась робота щодо запровадження нової комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості в 9 територіальних громадах області.. У рамках співпраці з ПРООН в Україні створено Простір соціальної адаптації, при ньому – сервіс «Університет третього віку» у Михайло-Коцюбинській, Коропській, Ніжинській громадах; на території Анисівського старостинського округу Іванівської територіальної громади створено Простір підтримки «Любити, жити, чекати»; М.-Коцюбинська, Ніжинська, Коропська територіальні громади у 2023 році отримали спеціалізовані автомобілі «Мобільні соціальні послуги». Для покращення якості надання соціальних послуг у громадах, підвищення професійного рівня надавачів соціальних послуг Чернігівським обласним центром соціальних служб постійно здійснюється проведення навчальних заходів. Соціальні послуги в територіальних громадах області надаються наступним чином: - у 11 територіальних громадах створені центри соціальних служб; - у 34 громадах у центрах надання соціальних послуг створені відділи, введені посади фахівців із соціальної роботи, які обслуговують 36 громад; - у 10 громадах фахівці із соціальної роботи працюють у відділах/секторах до повноважень яких належить надання соціальних послуг. З метою поліпшення умов надання послуг у 2021 році було проведено реконструкцію системи пожежної сигналізації приміщень Городнянського психоневрологічного інтернату, системи блискавкозахисту Орлівського психоневрологічного інтернату, обладнано автономною системою пожежогасіння приміщення їдальні Чернігівського геріатричного пансіонату. Проведено реконструкцію харчоблоку-їдальні Червоненського психоневрологічного інтернату. Виготовлена проектно-кошторисна документація за проектом «Обладнання системою пожежогасіння приміщень їдальні Чернігівського геріатричного пансіонату». Замінено технологічне обладнання у харчоблоці Чернігівського геріатричного пансіонату. За рахунок коштів бюджетної програми «Фонд ліквідації наслідків збройної агресії» у 2023 році розпочато капітальний ремонт внутрішньої системи електропостачання та приміщень Чернігівського центру соціально-психологічної реабілітації дітей, який було пошкоджено внаслідок збройної агресії рф. З державного бюджету було виділено 35,3 млн гривень. За рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення, у 2023 році розпочато реалізацію 3-х проектів з розробки проектної документації на будівництво споруд цивільного захисту в закладах соціального захисту. На реалізацію зазначених проектів виділено 1,3 млн грн субвенції.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
		Поліпшення суспільного становища багатодітних сімей	Здійснюється постійно	Протягом звітнього періоду багатодітним сім'ям та дітям з багатодітних сімей надавались пільги відповідно до чинного законодавства, серед яких: оплата житлово-комунальних послуг; готівкою на придбання твердого палива та скрапленого газу; на позачергове встановлення квартирних телефонів; 50% знижка абонентної плати за користування телефоном. Постійно проводились навчальні семінари-наради для представників райдержадміністрацій та виконавчих органів міських, селищних, сільських рад з питань організації роботи щодо видачі посвідчень багатодітним сім'ям. До лютого 2022 року постійно здійснювався моніторинг потреб та умов проживання багатодітних сімей для визначення тих, що потребують допомоги у поліпшенні соціально-побутових проблем першочергово, але у зв'язку із повномасштабним вторгненням російської федерації питання надання допомоги з обласного бюджету вищезазначеним сім'ям у вигляді предметів побуту, побутової техніки, дитячих меблів призупинено (у 2021 році було придбано 43 планшетів, та предмети побуту для 14 сімей). Протягом 2022 року 2639 багатодітних сім'ї було звільнено від оплати за харчування дітей в загальноосвітніх закладах області, у 2023 році – 2784. Протягом звітнього періоду діти мали змогу безкоштовно відвідати різноманітні гуртки та секції, сім'ї отримували гуманітарну допомогу та продуктові набори. До новорічних свят для дітей, батьки яких загинули або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва та дітей із багатодітних сімей, де виховуються десять і більше дітей, придбавались солодкі подарункові набори, проводились новорічні свята.
		Створення безпечного та комфортного середовища для оздоровлення та відпочинку дітей в області	Здійснюється постійно	В підпорядкуванні Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації перебуває позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Дивосвіт» Чернігівської обласної ради. Заклад здійснює заходи щодо безпечного та комфортного середовища для оздоровлення та відпочинку дітей в області. У 2021 році в закладі було оздоровлено 551 дитину. За рахунок коштів обласного бюджету було оздоровлено 120 дітей, які потребували особливої соціальної уваги та підтримки. У 2022-2023 роках оздоровлення не проводилось у зв'язку з військовою агресією російської федерації. На поточне утримання закладу та на проведення заходів, спрямованих на зміцнення матеріально-технічної бази та ремонту отримано коштів обласного бюджету в 2023 році у сумі 2,3 млн грн. Також за рахунок спеціального фонду розвитку було проведено роботи з капітального ремонту спального будиночку №3 та придбано систему фільтрації води. У 2022 році дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, було направлено на 1 зміну на оздоровлення у «Артек-Прикарпаття» (23 особи). Також забезпечено підбір, супровід та трансфер дітей Чернігівської області для участі у міжнародній програмі «Знайомство з Болгарією. Культурні, духовні та історичні місця Болгарії», спрямованій на соціально-психологічну підтримку дітей, які постраждали внаслідок російсько-української війни відповідно до запрошення Благодійного фонду «Основи країни». У 2023 році 134 дитини області оздоровилися в Міжнародному дитячому закладі «Артек». Забезпечено підбір, супровід та трансфер дітей області для участі в рамках обміну культурним досвідом з Латвійською Республікою на території Латвії, організовано безкоштовні літні дитячі

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				табори в Центрі розвитку «Евеле» (м. Евеле, Буртнієська волость, Валмієрський край) для дітей військовослужбовців, у тому числі дітей загинувших захисників Чернігівщини. Можливість відпочити на Балтійському узбережжі отримала 141 дитина області. Крім того, в області працювали та надавали відпочинкові послуги 65 таборів з денним перебуванням.
		Комплексний підхід до вирішення проблеми гендерної нерівності, дискримінації та насильства за ознакою статі у всіх сферах життя суспільства	Здійснюється постійно	Протягом звітнього періоду в області було проведено численні заходи та реалізовані проекти, спрямовані на забезпечення гендерної рівності в суспільстві, а саме: зустрічі керівництва області з жіночою громадськістю; регіональна щорічна інформаційно-просвітницька акція «Жінки, знайте свої права», VIII Національний форум Ліги ділових та професійних жінок України «ВІН+ВОНА. IQ+EQ. Партнери чи вороги?»; тренінги та консультації; зустрічі з міжнародними організаціями (з представниками Структури Організації Об'єднаних Націй з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (структура ООН Жінки)). Проводились засідання Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми. Створено робочу групу з питань координації гуманітарної відповіді на гендерно зумовлене насильство у Чернігівській області. Взято участь у засіданні Українського Жіночого Конгресу. Продовжено виготовлення інформаційної продукції з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, подолання гендерних стереотипів та протидії дискримінації за ознакою статі. Протягом 2023 року відбулося 7 засідань робочої групи з питань координації гуманітарної відповіді на гендерно зумовлене насильство у Чернігівській області, Коаліції «Чернігівщина 1325» з метою консолідації дій з локалізації у області резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» та Національного плану дій з її виконання, забезпечення активної участі жінок до процесів відновлення та миру.
		Створення ефективної системи протидії домашньому насильству	Здійснюється постійно	Протягом звітнього періоду в області забезпечено діяльність 43-х спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, зокрема: - 2 денних центри соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, з «кризовою кімнатою»; - 4 спеціалізовані служби первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; - 37 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Проводились різноманітні заходи, де розглядалися питання створення ефективної системи запобігання та протидії домашньому насильству і допомоги постраждалим особам; навчальні семінари з питань впровадження програм для кривдників, які вчиняють домашнє насильство; засідання круглих столів в територіальних громадах; засідання Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми, навчання в режимі онлайн за короткостроковою програмою підвищення кваліфікації для працівників структурних підрозділів територіальних громад та райдержадміністрацій, відповідальних за роботу в сфері сімейної політики, запобігання та протидії домашньому

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				наси́льству, виїзні робочі зустрічі.
		Створення соціальних підприємств, зокрема традиційних народних ремесел в об'єднаних територіальних громадах Чернігівської області	Розпочато здійснення	Агенцією регіонального розвитку Чернігівської області було реалізовано проект «Студії соціального підприємництва у постраждалих громадах Чернігівської області» за сприяння ПРООН. 3 переможці отримали фінансову підтримку для діяльності соціального підприємства.
	1.5. Підвищення якості та конкурентоспроможності людських ресурсів	Створення умов для здобуття якісної професійної освіти	Здійснюється постійно	За державної підтримки на базі Ніжинського професійного аграрного ліцею, Чернігівського професійного будівельного ліцею та Чернігівського вищого професійного училища побутового обслуговування реалізовано проекти «Створення Регіонального навчально-практичного центру сучасних транспортно-будівельних технологій» (вартість – 4,0 млн грн), «Створення Регіонального навчально-практичного центру з підготовки мулярів» (1,0 млн грн), «Модернізація навчально-практичного центру сучасних швейних технологій та дизайну «Імперія моди» (1,5 млн грн). Придбане й встановлене новітнє технологічне та комп'ютерне обладнання, тренажерні комплекси, прикладне програмне забезпечення, робочий інструмент, витратні матеріали забезпечило можливість випускникам бути конкурентними у набутій професії. Станом на 01.01.2024 у структурі 9-ти закладів освіти області працюють 14 навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти, які забезпечують принцип навчання протягом життя. У 2023 році за підтримки благодійної організації «Фонд Фінська Церковна Допомога» розпочато модернізацію навчально-практичного центру сучасного автосервісу на базі Чернігівського вищого професійного училища. Проведено постачання дороговартісного обладнання та меблів, розпочато ремонт приміщень центру. Окрім того, за сприяння міжнародних партнерів (благодійні організації і фонди) закладам професійної освіти вдалось оновити навчально-матеріальну базу на загальну суму 12,9 млн грн. Зокрема, для поліпшення комунікації в освітньому процесі отримано сучасні персональні комп'ютери, хромбуки й ноутбуки, інтерактивні панелі, мультимедійні проектори, 3d-принтери, швейне обладнання, зварювальні апарати, квадрокоптери, робочий інструмент, створено й оснащено комп'ютерний клас. Протягом 2021-2023 років особам різних категорій населення, в тому числі безробітним, які перебували на обліку в службі зайнятості, надавались он- та офлайн профорієнтаційні послуги (профінформаційні, профконсультаційні та послуги з профвідбору). За замовленням роботодавців та за направленням служби зайнятості громадянам надавалась можливість проходити професійне навчання, перенавчання або підвищення кваліфікації, в тому числі у центрах професійно-технічної освіти державної служби зайнятості у Одеській, Сумській, Львівській та Рівненській областях.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				У селі Вовчок Кіптівської громади у липні 2022 року громадською організацією створено заклад неформальної освіти для дорослих Народна вища школа «Вовчок», в якій започатковано Факультет цивільного захисту, метою якого є опанування кращих міжнародних практик з цивільного захисту та впровадження їх в Україні. В рамках міжнародного проекту «Тактична медицина для захисту українського суспільства під час війни» створено систему підготовки інструкторів за стандартами ТССС/ТЕСС. У Народній школі організовано освітню діяльність у сфері тактичної медицини для надання допомоги постраждалим під час бойових дій. Інструкторською командою проведено 21 тренінг з домедичної підготовки для 7 сіл Київської та Чернігівської областей та вчителів ліцею №1 м.Козелець, а також підрозділів п'ятих частин пожежної охорони міста Києва.
2. Комфортні і безпечні умови для життя	2.1. Розвиток транспортної інфраструктури	Розбудова дорожньої інфраструктури	Здійснюється постійно	Протягом 2021-2023 років було проведено роботи на дорогах загального користування місцевого значення: - ліквідовано ямковість на площі 741,406 тис. м²; - встановлено 1136 дорожніх знаків; - нанесено горизонтальну розмітку на 172 км; - проведено капітальний ремонт мостів 95,2 пог. м, доріг загального користування місцевого значення – 5,73 км та доріг комунальної власності – 28810 м²; - здійснено поточний середній ремонт на дорогах загального користування місцевого значення (108,286 км) та на дорогах комунальної власності (6751 м²). - на одному об'єкті капітального ремонту виконані роботи з улаштування верхнього шару покриття протяжністю 2,4 км. На дорогах загального користування державного значення капітальним та середнім ремонтом відремонтовано 17,5 км доріг, 26 шучних споруд, постійно здійснюється експлуатаційне утримання доріг та штучних споруд на них. Розпочато будівництво мосту через р. Десна на автомобільній дорозі загального користування державного значення М-01 Київ-Чернігів-Нові Яриловичі. Південний під'їзд до м. Чернігова.
		Створення та розвиток інфраструктури авіаційного транспорту	Здійснення призупинено	До початку повномасштабного вторгнення в області здійснювалися організаційні заходи щодо створення авіаційно-логістичних комплексів з мультимодальних перевезень на базі аеродромів, розміщених на території області. Також опрацьовувалось питання подальшого спільного використання зазначених аеродромів державною та цивільною авіацією України. Через повномасштабне вторгнення, закриття неба для польотів цивільних літаків та у зв'язку із безпековою ситуацією в країні, реалізація ініціатив щодо реконструкції й модернізації аеродромно-майнових комплексів, створення та розвитку інфраструктури авіаційного транспорту на території області було відтерміновано.
		Поліпшення пасажирських автоперевезень до малонаселених пунктів та на	Розпочато здійснення	У зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України створення комунальних автотранспортних підприємств на території територіальних громад області не здійснювалось. У 2023 році Чернігівською обласною державною адміністрацією проведено два конкурси з організації пасажирських перевезень, на які було виставлено 58 маршрутів загального користування. За результатами конкурсу укладено 40 договорів на обслуговування 40 маршрутів.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
		соціальних маршрутах області		На виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 512 було підготовлено 40 додаткових угод на продовження строку дії договорів з перевезень пасажирів. Крім того, з метою поліпшення пасажирських автоперевезень було розроблено та зареєстровано спільний проєкт «Організація пасажироперевезення у віддалених малонаселених пунктах півночі Чернігівської області через розвиток співробітництва територіальних громад». Проєкт планується до реалізації в 10 громадах області: Сосницькій (ініціатор і розробник), Коропській, Холминській, Городнянській, Корюківській, Семенівській, Сновській, Новгород-Сіверській, Менській і Тупичівській. У планах – придбати автобуси, обладнання для безпеки пасажирів та водіїв, запровадити систему муніципального електронного квитка та обліку пільгових перевезень тощо.
		Реконструкція, капітальний ремонт мережі міського електротранспорту та оновлення рухомого складу	Здійснюється постійно	Протягом звітного періоду здійснювались такі заходи: 1. Оновлення рухомого складу: у 2021 році було придбано 4 нових низькопідлогових тролейбуси на суму 19,8 млн. грн за кошти місцевого бюджету; у 2022 році – оновлення не проводилося; у 2023 році придбано 7 нових низькопідлогових тролейбуси, у т.ч. один зі збільшеним автономним ходом на суму 55,3 млн грн за кошти місцевого бюджету; проведено капітальний ремонт 1 тролейбуса. Всі тролейбуси придбавались з урахуванням доступності для всіх громадян, у тому числі осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. 2. На здійснення капітального ремонту, відновлення контактної мережі, тягових підстанцій, кабельних ліній: у 2021 році витрачено 2,1 млн грн; у 2022 р. – 19,8 млн грн, відновлено 25 км контактної мережі, яка була пошкоджена, частково зруйнована внаслідок бойових дій (крім того, безоплатно отримано матеріали, запасні частини на суму 38,0 млн грн від Товариства «Червоний Хрест України», ТЗОВ «Вальво», БО "Благодійний фонд "Фундація СЕО КДАБ"); у 2023 р. – витрачено 12,4 млн гривень. Відновлено 13 км контактної мережі, яка була пошкоджена/частково зруйнована внаслідок бойових дій. Замінено 5 км кабельних ліній 10 кВ тролейбусної мережі.
	2.2. Ефективне планування регіонального розвитку	Забезпечення містобудівною документацією населених пунктів області	Розпочато здійснення	На початок 2024 р. розроблено та затверджено 19 генеральних планів, 15 зонінгів, 46 детальних планів в межах населених пунктів та 54 детальні плани за межами населених пунктів області.
		Коригування (оновлення) схеми планування Чернігівської області	Здійснення призупинено	На даний час розроблення проєкту обласної програми коригування Схеми планування території області призупинено в зв'язку зі збройною агресією рф.
		Геоінформаційна система містобудівного кадастру Чернігівської області	Розпочато здійснення	Геоінформаційна система містобудівного кадастру Чернігівської області є частково сформованою. У 2021 році проводилась робота по модернізації програмного інтерфейсу містобудівного кадастру області та налагодженню інформаційної взаємодії з окремими державними інформаційними ресурсами та розподіленими базами даних. Публічний доступ до геопорталу обмежено на підставі рекомендацій Держспецзв'язку та інших компетентних органів у зв'язку з можливістю несанкціонованого доступу до актуальної містобудівної документації Чернігівської області та її використання з метою нанесення шкоди

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				критичній інфраструктурі, житловому фонду (житлу) та іншим об'єктам, а також при плануванні інших дій терористичного характеру в зв'язку зі збройною агресією рф.
	2.3. Підвищення якості надання населенню житлово-комунальних послуг. Енергозбереження.	Будівництво та модернізація водопровідно-каналізаційних систем	Здійснюється постійно	Протягом 2021 року на будівництво, реконструкцію та капітальні ремонти об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства за рахунок усіх джерел фінансування було спрямовано 112,2 млн грн. Проведено роботи по заміні насосів на свердловинах, КНС та КОС, реконструкцію та заміну аварійних ділянок водопровідних та каналізаційних мереж, здійснено роботи з реконструкції водозаборів та відновленню дебету свердловин. Починаючи з 24.02.2022 внаслідок ведення бойових дій пошкоджень різного ступеню зазнали 6 об'єктів водопостачання та 11 об'єктів водовідведення на території м. Чернігів, що обслуговуються КП «Чернігівводоканал». На відновлення пошкоджених об'єктів КП «Чернігівводоканал» станом на 01.01.2024 спрямовано 387,3 млн грн (державний бюджет – 158,2 млн грн; місцевий бюджет – 85,3 млн грн; власні кошти – 27,5 млн грн; кошти донорських установ – 116,3 млн грн). Крім того, в рамках програми «Питна вода Чернігівської області» протягом 2023 року було забезпечено виконання робіт із будівництва 6 свердловин у Чернігівському та Ніжинському районі (у 2022 році заходи програми не реалізовувалися у зв'язку з веденням на території області бойових дій та перерозподілу видатків обласного бюджету).
		Поліпшення житлових умов проживання населення	Здійснюється постійно	В області реалізуються державні програми щодо виплати грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення: - членам сімей загиблих учасників АТО/ООС, Захисників і Захисниць України, особам з інвалідністю внаслідок війни I-II групи, з числа учасників АТО/ООС, Захисників та Захисниць України; - особам з інвалідністю внаслідок війни III групи та учасникам бойових дій з числа внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України; - членам сімей загиблих (померлих) учасників бойових дій на території інших держав, особам з інвалідністю внаслідок війни I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав. У 2021 році грошову компенсацію за належні для отримання житлові приміщення призначено 65 родинам. З державного бюджету на зазначені цілі область отримала кошти в сумі 12,0 млн грн, які спрямовано на спецрахунки 10 особам. У 2022 році грошову компенсацію призначено 83 родинам, субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам не надходила. У 2023 році грошову компенсацію призначено 83 родинам, з державного бюджету місцевим бюджетам на зазначені цілі область отримала кошти в сумі 80,3 млн грн, які спрямовано на спецрахунки 37 особам. У період 2021-2023 роки відповідно до Обласної Програми підтримки індивідуального житлового будівництва та розвитку особистого селянського господарства «Власний дім» на 2021-2027 роки надано 140 довгострокових пільгових кредитів на загальну суму 22,0 млн грн, з них: - нове будівництво – 4 кредити на 1,2 млн грн; - добудова, реконструкція, капремонт житла – 49 кредитів на 7,1 млн грн;

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				- будівництво підсобних приміщень – 2 кредити на 200 тис. грн; - будівництво інженерних мереж – 6 кредитів на 318 тис. грн; - придбання житла – 33 кредити на 7,2 млн грн; - розвиток підсобного господарства – 46 кредитів на 6,8 млн гривень. За рахунок цих коштів введено в експлуатацію 44 житлові будинки загальною площею 3652,7 м², капітально відремонтовано 21 будинок, придбано 33 приватних будинки, надано 6 кредитів для інженерного облаштування житлових будинків та 46 кредитів на розвиток особистого селянського господарства. Впродовж 2022-2023 років Державною спеціалізованою фінансовою установою «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» кредити на будівництво (реконструкцію) і придбання житла для молоді не надавались.
		Створення комфортного громадського простору	Здійснюється постійно	Протягом звітного періоду в області здійснено заходи щодо поліпшення комфортного громадського простору. Відновлено пошкоджену та збільшено протяжність ново прокладеної мереж зовнішнього освітлення населених пунктів на 360,46 км, в тому числі, повітряних мереж – на 438,17 км; Замінено старих та встановлено нових 6,31 тис. од. світлоточок зовнішнього освітлення, в тому числі 5,48 тис. од. енергозберігаючих світлодіодних джерел світла. Проведено роботи з будівництва та реконструкції 1,512 тис.м² вулиць і доріг комунальної власності на суму 7041,02 тис.грн; капітального ремонту 74,2 тис.м² вулиць і доріг на суму 130,7 млн грн; поточного ремонту 439,9 тис.м² вулиць і доріг на суму 218,5 млн грн. Збільшилась частка населених пунктів, у яких впроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів (наразі складає 5,4% у загальній кількості населених пунктів області). У 2021 році придбано та встановлено 11 дитячих ігрових майданчиків на суму 1533,7 тис. грн. За рахунок коштів субвенції на розвиток об'єктів соціально-культурної сфери виконано капітальний ремонт парку ім. Коцюбинського в м. Чернігові, облаштовано доріжки цеглою, облагороджено газони і встановлено системи автоматичного поливу, встановлено комфортні лавки, проведено модернізацію освітлення території та додаткове озеленення. Проводилися акції з впорядкування, прибирання території та висадки дерев. У рамках міжнародних екологічних кампанії, всеукраїнських та місцевих акцій на території регіонального ландшафтного парку «Ялівщина». висаджувались дерева, розвішувались пастки для шкідників, облаштовано три дерев'яні місточки для любительської риболовлі та впорядковано прилеглу територію, відремонтовано та пофарбовано інформаційні стенди. Здійснювались прибирання екологічних стежок на території РЛП «Ялівщина» та прибережної смуги річки Стрижень. У 2023 році в рамках міжнародної екологічної акції «Марш парків» проведені заходи з прибирання та облаштування території РЛП «Ялівщина», у Мезинському національному природному парку та регіональному ландшафтному парку «Міжрічинський» також були організовані роботи з розчистки рекреаційних пунктів і висадки дерев.
		Підвищення енергоефективності	Здійснюється постійно	Завдяки участі у державній програмі «ЕНЕРГОДІМ» Фонду енергоефективності 14 ОСББ отримали можливість виконати роботи з підвищення рівня енергоефективності своїх будинків. 10

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
		будівель бюджетної сфери та житлового фонду		ОСББ вже завершили роботи з термомодернізації. Зокрема в будинках співвласників було виконано роботи з утеплення стін, встановлення ІТП, заміни вікон та дверей в місцях загального користування, утеплення трубопроводів. Вартість виконаних робіт склала 24,0 млн грн. Роботи по 4 ОСББ продовжуються. У 2023 році вивезено на утилізацію 711,928 тис. ламп розжарювання, обмінаних під час реалізації урядової програми зі створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії в Україні, на суму 521,21 тис. гривень.
		Забезпечення сталого управління побутовими відходами	Здійснюється постійно	Протягом 2021-2023 років з метою поліпшення надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, субвенції державного бюджету, міжнародних організацій здійснено заходи по вдосконаленню роботи у сфері управління побутовими відходами, зокрема, здійснено оновлення: парку спецавтотранспорту - 43 од.; контейнерного парку – 869 од., в тому числі і для забезпечення роздільного збирання відходів. У 2023 році Чернігівською міською радою виконані роботи зі встановлення 8 контейнерних майданчиків із 13 напівпідземними контейнерами об'ємом 3м ³ . Продовжується робота над проектом Регіонального плану управління відходів Чернігівської області на період до 2030 року.
		Будівництво туристично-рекреаційного центру «Green weekend» на території регіонального ландшафтного парку «Міжрічинський»	Здійснення не розпочато	У зв'язку з недостатністю фінансування здійснення заходу не розпочато.
	2.4. Захист екосистем і збереження довкілля на засадах сталого розвитку	Поліпшення технічного та екологічного стану водних об'єктів області	Здійснюється постійно	У рамках Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища завершені роботи з реконструкції каналізаційних очисних споруд у смт Короп та виконані роботи з реконструкції блоку ємностей очисних споруд у м. Ічня (І черга); відкоригована проектно-кошторисна документація та сплачено борг за виконані у попередні роки роботи на об'єкті «Реконструкція очисних споруд в смт Куликівка»; здійснено тампонаж 13 недіючих артезіанських свердловин на території Сосницької територіальної громади; відкориговано проектно-кошторисну документацію з проведення тампонажу таких свердловин на території Менської і Березнянської територіальних громад. Розпочато будівництво централізованої каналізації по вул. Фікселя та по вул. Київська від вул. Гонча до вул. Північна в м. Чернігів. Проведено заходи з модернізації очисних мереж, замінено 2 насосні агрегати на каналізаційних насосних станціях комунального підприємства «Ніжинське управління водопровідно-каналізаційного господарства». Розроблено 3 проектно-кошторисні документації, здійснено проби та аналіз поверхневих вод на визначення гострості токсичності на ракоподібних.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
		Ефективне управління і безпека населення та територій в умовах зовнішніх і внутрішніх викликів	Здійснюється постійно	У 12 територіальних громадах області створені автоматизовані робочі місця та встановлено 67 гучномовців у 36 населених пунктах з можливістю дистанційного включення і передачі звукових або голосових повідомлень. Фонд захисних споруд цивільного захисту Чернігівської області складає 2418 об'єктів, а саме: 148 сховищ, 440 протирадіаційних укриттів, 15 споруд подвійного призначення та 1815 найпростіших укриттів. Упродовж 2022-2023 років за кошти державного, місцевих бюджетів, коштів благодійних організацій приведено у готовність укриття у 508 закладах освіти та встановлено 11 швидкоспоруджуваних захисних споруд цивільного захисту модульного типу. Також 260 закладів, у яких на території відсутні власні захисні споруди, уклали відповідні договори для використання укриттів, які знаходяться у користуванні інших установ, організацій тощо. Пріоритетом є облаштування укриттів у закладах загальної середньої освіти. У 14-ти закладах розроблено ПКД, в 9 – розробляється. Групами розмінування ГУ ДСНС України у Чернігівській області, вибухотехнічної служби ГУ НП України в Чернігівській області, 8-го навчального центру Державної спеціальної служби транспорту України проведено обстеження на наявність вибухонебезпечних предметів 41,4 тис. га території області. Усього знешкоджено 81,1 тис. одиниць вибухонебезпечних предметів. Розміновано на територіях та акваторіях регіону, у тому числі об'єктах природно-заповідного фонду - 40227 га, з них: 37354 га - землі сільськогосподарського призначення; 420 га - ліси; 6 га - акваторії водойм. Спостерігається тенденція щодо покращення організації пожежогасіння у сільській місцевості. Створено 6 місцевих пожежно-рятувальні підрозділів. За кошти міжнародних організацій здійснюється створення у громадах центрів безпеки та життєстійкості, закупівля обладнання для поліцейських та пожежних станцій. Постійно проводиться навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, а саме: за місцем роботи працюючого населення (навчально-методичний центр ЦЗ та безпеки життєдіяльності); за місцем проживання непрацюючого населення (мережа консультаційних пунктів, створених при органах місцевого самоврядування); за місцем навчання здобувачів освіти (МОН).
		Проведення заходів еколого-просвітницького спрямування	Здійснюється постійно	Проводився щорічний екологічний конкурс «Одна планета – одне майбутнє». Нагороджено 105 переможців і призерів (придбано призи і дипломи). Щорічно готувався та розміщувався на сайті Департаменту екології та природних ресурсів Екологічний паспорт Чернігівської області та Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Чернігівській області. У 2021 році проведено екологічний фестиваль «Життя в стилі ЕКО». Виготовлені банери та постери для білбордів і сітілайтів; фотосюжети, а також інформаційні стенди екологічного спрямування. Організовано інформаційно-просвітницьку кампанію на офіційних вебсайтах ОДА, мережі Фейсбук та каналі в Телеграм, в регіональних ЗМІ щодо охорони і збереження довкілля, дотримання вимог природоохоронного законодавства. Проводились наради щодо проблемних питань у сфері довкілля Чернігівщини; екологічні акції; брифінги на екологічну тематику.
3. Підвищення	3.1. Реалізація	Створення	Здійснюється	Проведено роботу зі створення індустріального парку «Менський» у м. Мена Корюківського

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
конкурентоспроможності регіональної економіки	регіонального інвестиційного потенціалу, нарощення обсягів інвестиційних надходжень.	індустріальних парків	постійно	району на земельній ділянці площею 68,5 га. У 2023 році розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 січня 2023 року № 62-р парк було включено до Реєстру індустріальних (промислових) парків. Водночас, спільно з органами місцевого самоврядування, як потенційними ініціаторами створення індустріальних парків, розглядаються інші локації на території області для створення сучасних промислових зон та розміщення індустріальних парків. Зокрема, Іванівською сільською радою 21.03.2024 було прийнято рішення про визначення місця розташування індустріального парку та організації роботи з його створення.
		Створення наукових та технологічних парків	Здійснення призупинено	До початку повномасштабного вторгнення в області здійснювалися організаційні заходи щодо створення технологічного/наукового парку оборонної спрямованості на території Чернігівської області із залученням Державного науково-дослідного інституту випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки та підприємств оборонно-промислового комплексу. У зв'язку з релокацією ключового учасника – Державного науково-дослідного інституту випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки на територію іншої області та через повномасштабне вторгнення реалізацію зазначеної ініціативи відтерміновано.
		Формування регіональної спільноти проєктних менеджерів як ефективного стимулу розвитку Чернігівської області	Здійснюється постійно	Протягом 2021-2023 років продовжувалася робота з підвищення інституційної спроможності органів місцевої виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з актуальних питань інвестиційного розвитку, зокрема проєктного менеджменту шляхом організації та участі в тематичних навчальних заходах. До цього процесу були долучені різноманітні стейкхолдери, зокрема: Агенція регіонального розвитку Чернігівської області, ДО «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Чернігівській області», Комунальний заклад «Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації», Чернігівська регіональна торгово-промислова палата, експерти міжнародних проєктів і програм, інститути громадянського суспільства тощо. У 2021 році було створено мережу проєктних менеджерів у громадах області для підготовки проєктів. Агенцією регіонального розвитку Чернігівської області створений та діє телеграм-чат проєктних менеджерів для швидкого обміну інформацією по грантовим програмам. Чернігівським регіональним центром підвищення кваліфікації проведено навчання по 22 темам.
		Запровадження сучасних форм кооперації, включаючи кластери	Здійснюється постійно	Наразі всього в області діють 3 кластерних об'єднання: Громадська спілка «Кластер легкої промисловості Чернігівської області», Громадська спілка «Об'єднання підприємств ІТ галузі Чернігівщини «Чернігівський ІТ кластер». За сприяння облдержадміністрації на базі Національного університету «Чернігівська політехніка» 09.09.2021 було зареєстровано ГО «Індустріальний кластер Чернігівської області». Проводяться заходи щодо поглиблення співпраці з міжнародними партнерами, у т.ч. у напрямку підтримки як для діючих кластерів, так і для запуску кластерних ініціатив. Зокрема, МОМ в рамках реалізації проєкту «Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб, постраждалих від конфлікту» планується грантова підтримка економічного кластеру на території області.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				Також надається інформаційна та консультативна підтримка потенційним учасникам галузевих кластерів щодо доцільності створення кластерних об'єднань та можливостей залучення для їх діяльності додаткового фінансування.
		Створення інвестиційних продуктів	Здійснено	Для популяризації наявного інвестиційного потенціалу області, формування іміджу регіону, як успішного і надійного економічного партнера та території привабливої для інвестування і започаткування бізнесу, у 2021 році був розроблений англomовний інвестиційний паспорт області «Invest in Chernihiv region» (https://drive.google.com/file/d/1P6PGRAXNtB9GvidLEkdLpX6-VKx4GgUm/view) та оновлено презентації пріоритетних інвестиційних пропозицій. Здійснено наповнення та удосконалення Інтерактивної інвестиційної карти, а саме приведення карти у відповідність до нового адміністративно-територіального устрою регіону. Створено «Кабінет для інвестора» - ефективний інструмент комунікації діючих та потенційних інвесторів з місцевими органами виконавчої влади з онлайн-формами зворотного зв'язку: «Бажаю інвестувати»; «Маю інвестиційну пропозицію»; «Маю проблемне питання».
		Відновлення водно-річкового потенціалу області	Здійснення не розпочато	Незважаючи на наявність міжнародних водних коридорів на річках Дніпро та Десна, розвиток водного транспорту та пов'язаних заходів (днопоглиблення, влаштування чи реконструкція причалів тощо) призупинено.
	3.2.Сталий розвиток агропромислового комплексу	Сприяння розвитку аграрного ринку регіону	Частково здійснено	У 2021 році було проведено щорічний обласний «Фестиваль молока-2021» в м. Чернігів та «Троїцький ярмарок» в м. Мена. У 2022-2023 роках заходи не проводились у зв'язку з безпековими обмеженнями. Сільгосппідприємствам на постійній основі надається необхідна інформаційно-консультативна допомога. Крім того, для підтримки місцевих виробників вдосконалено діючі Порядки часткового відшкодування витрат підприємств області: на участь у виставково-ярмаркових заходах на національному та міжнародному рівнях та вартості витрат з сертифікації продукції, систем управління та/або оцінки відповідності продукції.
		Розвиток фермерства	Здійснюються постійно	Протягом 2021-2023 років аграрії області отримали понад 315 млн грн державної підтримки. Основною цільовою групою при наданні підтримки виступають мікро, малі та середні господарства. У 2022 році 35 фермерським господарствам було передано 1174 посівні одиниці насіння кукурудзи та 772 посівні одиниці насіння соняшнику, 19 господарств області отримали 136 посівних одиниць насіння озимого ріпаку на площу 0,4 тис га. У 2023 році 21 фермерське господарство області безкоштовно отримало насіння овочевих столових культур загальною вагою майже 23 тонни. На кінець звітного періоду кількість фермерських господарств складала 1077 од.
		Розвиток сільсько-господарського дорадництва	Здійснюються постійно	Станом на 31.12.2023 в області діяли три сільськогосподарські дорадчі служби: «Чернігівська сільськогосподарська дорадча служба», «Чернігівська обласна аграрна палата» та «Центр сприяння розвитку громад». Також працює Секція науково-інноваційного розвитку агропромислового комплексу області Північного міжрегіонального наукового центру НААН.
		Підтримка розвитку сільсько-	Здійснюються постійно	Постійно проводяться (онлайн/офлайн), заходи, на яких висвітлюються питання створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів, а також про користь громадам від кооперації.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
		господарської обслуговуючої кооперації		Станом на 31.12.2023 в області було зареєстровано 32 сільськогосподарські кооперативи.
	3.3. Розвиток високотехнологічного промислового виробництва	Розвиток інноваційної екосистеми області	Розпочато здійснення	У 2021 році за результатами конкурсу «Chernihiv Innovation Challenge» було сформовано каталог конкурсних робіт, який поширювався серед бізнесових кіл. З метою оптимізації роботи ланцюгів «Освіта-наука-виробництво» за сприяння облдержадміністрації НУ «Чернігівська політехніка» спільно з ТОВ «ПК «Пожмашина» розроблено навчальні плани підготовки за дуальною формою навчання фахівців для підприємств машинобудівної галузі. У 2022-2023 роках у зв'язку із збройною агресією РФ конкурс «Chernihiv Innovation Challenge» не проводився. З метою налагодження комунікації виробників промислової продукції, розробників інновацій та споживачів інноваційного продукту, узгодження можливості виробничих потужностей з потребами відповідних розробників та споживачів в області утворено проектний офіс BRAVE 1 у Чернігівській області.
		Підтримка місцевих товаровиробників	Здійснюється постійно	У 2021 році проведено щорічний обласний конкурс «Кращий товар Чернігівщини»-2021, за результатами якого визначені 11 переможців. Із загальної кількості учасників конкурсу відібрано 10 товарів у категорії «Новинка року». Сформовано каталог товарів-переможців обласного конкурсу «Кращий товар Чернігівщини»-2021, який містить повну інформацію щодо переможців конкурсу, а також контакти виробників таких товарів. Каталог було розміщено на офіційних вебсайтах Чернігівської ОДА і Департаменту економічного розвитку ОДА. Підготовлена програма на телебаченні «Власна справа» з відеосюжетами стосовно товарів-переможців та учасників конкурсу «Кращий товар Чернігівщини»-2021, а також їх виробників. Програму розміщено на місцевому телеканалі «Новий Чернігів». У 2022 та 2023 роках конкурс не проводився у зв'язку з введенням воєнного стану. Здійснено часткове відшкодування витрат за очну участь у виставкових заходах на національному та міжнародному рівнях: у 2021 році - 2-м підприємствам на загальну суму понад 70081,8 грн; у 2023 році - 2-м підприємствам на загальну суму 96245,0 грн. У 2022 році суб'єкти господарювання за відшкодуванням не звертались. Проведено 5 вебінарів на тему «Підтримка місцевих товаровиробників», в т.ч. у 2021 – 3, у 2022 – 1, у 2023 – 1. Зазначена тематика також висвітлена під час проведення упродовж 2021-2023 років ще 11 заходів. Виготовлено у кількості 3 тис. екз. знак-логотип «Чернігівщино, купуй рідне», з них 2250 шт. розповсюджено серед профільних суб'єктів для розміщення в об'єктах торгівлі області. З метою реалізації заходів, спрямованих на підтримку та розвиток українських переробних підприємств представникам таких підприємств направлялись листи щодо грантових програм та умов участі у них.
	3.4. Стимулювання	Забезпечення діяльності Центру	Здійснюється постійно	Протягом звітного періоду забезпечено функціонування регіонального Центру підтримки підприємництва, інновацій та стартапів – ChernihivBusinesHub, в межах якого здійснено:

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
	розвитку малого і середнього підприємництва	підтримки підприємництва, інновацій та стартапів Чернігівської області		- функціонування бізнес-акселератора, бізнес-інкубатора, коворкінг-зони, тощо; - проведення спеціалізованих семінарів, тренінгів, зустрічей; - надання допомоги підприємцям-початківцям по розробці і впровадженню інноваційних проєктів та стартапів та ін. Робота Центру спрямована на масштабування підприємницької діяльності учасників та забезпечення їх професійною бізнес-освітою і менторською підтримкою, зокрема проводяться акселераційні та інкубаційні програми для підприємців. Агенцією регіонального розвитку Чернігівської області реалізовано проєкт «5 кроків до власної справи» спільно з МОМ, проведено тренінги та семінари, надано консультації у співпраці з Бізнес-хабом у Ніжинській громаді.
		Фінансово-кредитні інструменти розвитку бізнесу	Здійснюється постійно	Фінансово-кредитна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва надається в рамках виконання заходів обласної Програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2021-2027 роки через ДО «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Чернігівській області» у формі фінансового кредиту найбільш ефективних інвестиційних проєктів суб'єктів МСП, в тому числі мікрокредитування за рахунок коштів обласного бюджету, повернутих за раніше наданими кредитами через ДО Регіональний фонд підтримки підприємництва. Зокрема, у 2021 році таку підтримку надано на реалізацію інвестиційного проєкту «Створення комплексу зеленого туризму «Вітрила Маклая» у м. Батурин» на суму 3000,0 тис грн, та у 2023 році для реалізації інвестиційного проєкту "Виробництво, заготівля та продаж сіна для потреб сільського господарства" у с. Зруб, на суму 70 тис. грн. Для підвищення обізнаності суб'єктів господарювання щодо умов, форм та пріоритетних напрямків надання фінансової підтримки, а також базових критеріїв відбору, яким повинні відповідати підприємницькі проєкти, постійно оприлюднюється інформація на офіційних веб-сайтах облдержадміністрації та Департаменту економічного розвитку облдержадміністрації, ДО РФПП по Чернігівській області. Постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 №738 було затверджено «Порядок надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу». За липень-грудень 2022 року через портал «Дія» подано 503 заяви на отримання мікрогранту (розміром від 50 до 250 тис.грн). По 78 з цих заяв та розроблених бізнес-планах Державним центром зайнятості прийнято позитивні рішення. В результаті було заплановано створення 171 робочого місця. В рамках реалізації проєкту «Робота» в області у 2023 році отримали позитивні рішення щодо надання грантів: - за програмою «Власна справа» 179 учасників, сума фінансової підтримки від держави складає понад 42,7 млн грн, планується створення 420 нових робочих місць; - на створення або розвиток переробних підприємств – прийнято рішення по 19 заявниках на загальну суму 100,12 млн грн; - для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства - два заявника на суму 18,5 млн грн; - для тепличного господарства виноградарства - два заявника на суму 4 млн грн;

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				3 квітня 2023 року почала діяти програма «Грант для ветеранів», за якою в області отримали позитивні рішення 5 переможців, на загальну суму майже 2,25 млн грн, що дозволить створити 16 робочих місць. Також підприємці області користуються можливістю отримати міжнародну технічну допомогу. Так, за програмами від Міжнародної організації з міграції (МОМ) отримали гранти 49 мікропідприємств та 13 малих підприємств області, 20 представників мікробізнесу отримали гранти від ZOA. Переможцями конкурсу для підтримки бізнесу в межах програми PEARL стали 22 учасники із області. Погоджено 23 заявки на суму 3,5 млн грн по грантах GIZ за програмою міні-грантів для відновлення діяльності та посилення суб'єктів мікро-підприємництва (через АТ «Ощадбанк»). У серпні 2023 р. обласну Програму розвитку малого і середнього підприємництва на 2021-2027 роки доповнено Порядком надання фінансової підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва на безповоротній основі для часткового відшкодування витрат на визначення шкоди та обсягу збитків, завданих внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності.
		Створення хабу соціального партнерства та підприємництва, як елемента інфраструктури підтримки та розвитку молодіжної сфери	Здійснення призупинено	У 2021 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку було розпочато реалізацію проекту «Реставрація пам'ятки архітектури місцевого значення будівлі «Кінотеатр ім. Щорса» з пристосуванням під Хаб соціального партнерства та інституційного розвитку комунальної установи «Чернігівський обласний молодіжний центр» Чернігівської обласної ради» загальною кошторисною вартістю 58,3 млн грн. На 2021 рік було передбачено фінансування у розмірі 7,5 млн грн, з них ДФРР – 6,8 млн грн, кошти місцевого бюджету – 750,7 тис. грн. Будівельні роботи було розпочато, однак в 2022 році об'єкт зазнав значних пошкоджень через військову агресію рф. У 2022-2023 роках кошти державного фонду регіонального розвитку на реалізацію проекту не виділялися
		Розвиток хаб-системи підтримки підприємництва, інновацій та стартапів в Чернігівській області	Здійснено	У рамках реалізації проекту регіонального розвитку, який може реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу «Розвиток хаб-системи підтримки підприємництва, інновацій та стартапів в Чернігівській області» створено за «кущовим принципом» мережу 4-х центрів підтримки підприємництва в територіальних громадах (Корюківській, Ніжинській, Новгород-Сіверській, Прилуцькій), які є центрами районів та забезпечено координацію діяльності з Центром підтримки підприємництва, інновацій та стартапів, створеного на базі Агенції регіонального розвитку Чернігівської області. Реалізація проекту в області сприяла формуванню екосистеми розвитку бізнесу, спрощенню доступу МСП до інформаційно-консультаційної підтримки; забезпеченню сталого розвитку підприємництва, підвищенню конкурентоспроможності та інноваційності суб'єктів бізнесу регіону, а також стимулювало розвитку діалогу між бізнесом та владою.
		Інформаційно-консультаційна підтримка суб'єктів	Здійснюється постійно	В рамках реалізації обласної Програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2021-2027 роки, облдержадміністрацією спільно з Державною організацією «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Чернігівській області» та Агенцією регіонального розвитку

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
		підприємництва та осіб, що бажають відкрити власну справу		Чернігівській області надається постійна інформаційно-консультаційна підтримка (заходи в онлайн/офлайн режимі) діючому бізнесу та підприємцям-початківцям, Зокрема, протягом 2021-2023 років проведено понад 130 інформаційно-консультаційних заходів для підприємців та осіб, які бажають започаткувати підприємницьку діяльність (вебінари, семінари-консультації, лекції, тренінги з актуальних питань щодо: залучення державних та міжнародних грантових, кредитних коштів; змін до податкового та трудового законодавства тощо, за участі територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та структурних підрозділів обласної державної адміністрації). Для оперативного інформування представників підприємництва на веб-сторінці Департаменту економічного розвитку облдержадміністрації та в соціальній мережі Facebook розміщується інформація щодо урядових програм та ініціатив з підтримки бізнесу, змін в законодавстві, податкових новел та інших необхідних відомостей для суб'єктів господарювання в умовах війни. Крім того, постійно актуалізуються матеріали дайджестів щодо грантових можливостей для бізнесу, освітніх проєктів тощо.
		Розвиток мережі Інформаційних пунктів підприємця на базі ЦНАПів області	Здійснюється постійно	В рамках пілотного проєкту в Чернігівській області, який тривав протягом 2019-2020 років за участі Міністерства економіки України та був реалізований за підтримки проєкту FORBIZ в межах програми Європейського Союзу – EU4Business, в 3-х громадах (Чернігівська, Ніжинська, Козелецька) були створені Інформаційні пункти підприємця на базі ЦНАПів. Відкриття Інформаційних пунктів підприємця на базі ЦНАПів дало можливість цим громадам створити додаткові стимули для розвитку підприємництва на їх території.
		Належний ЦНАП	Здійснюється постійно	Станом на 01.01.2024 в області функціонує 57 центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП), 75 віддалених робочих місць (ВРМ) та 1 територіальний підрозділ. Попри ситуацію, спричинену військовою агресією РФ, у 2022 році розпочали роботу ЦНАП у 3-х громадах, у 2023 році мережа точок доступу до адміністративних послуг зросла на 37 (в т.ч. розпочали роботу 20 ЦНАП та 17 ВРМ). У 2021 році 6 громад області отримали 1,6 млн грн субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток мережі ЦНАП, за рахунок якої було зроблено капітальний ремонт приміщень, придбано комп'ютерну, офісну техніку, обладнання для видачі паспортних документів та ін. У 2022-2023 роках громади області в рамках взаємодії з міжнародними партнерами отримали технічну допомогу для покращення якості надання адміністративних послуг: комп'ютерну техніку, мобільні кейси, обладнання для оформлення та видачі паспортів, дві громади отримали автомобілі та комплекти обладнання для проведення виїзного надання послуг та ін. За підтримки міжнародних партнерів у 2023 році розпочато будівництво сучасного модульного Дія.Центру у Сновській громаді.
	3.5. Підвищення ефективності використання рекреаційних	Створення сучасних конкуренто-спроможних туристичних	Здійснюється постійно	У 2021 році туристичний потенціал регіону був представлений на фестивалі туристичних маршрутів та народних промислів «Мандруй Україною», 27-му Міжнародному туристичному салоні «Україна» - UITM 2021, регіональній туристичній конференції «Київщина. Чернігівщина. Сумщина» та регіональній туристичній конференції, яка проходила у грудні у м. Чернігів.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
	ресурсів області	продуктів та послуг		В рамках реалізації проекту регіонального розвитку «Чернігівське князівство від тисячолітньої історії до сучасної туристичної промоції» розроблено та виготовлено 9 різновидів (2091 екземпляр) сувенірної продукції. З метою покращення сервісу на основних туристичних локаціях проведено 2 онлайн-семінари для представників туристичного бізнесу, територіальних громад, директорів музейних закладів, заповідників та парків природи. Організовано та проведено 2 промотури для туроператорів, гідів-екскурсоводів та представників туристичного бізнесу. Протягом 2022-2023 років забезпечено роботу та наповнення обласного туристичного порталу «Чернігівщина туристична» (chernihivregion.travel). У 2022 році портал мав понад 380 тисяч переглядів. За 2023 рік кількість переглядів та охоплення становила 1,5 млн осіб. Спільно з Discover UA створено «VR-музей пам'яті війни», де у форматі 3D-турів відображені наслідки руйнувань, які зазнала Чернігівська область під час окупації. Також на сторінках «Чернігівщина туристична» у соціальних мережах постійно публікувалися статті та новини, що популяризують регіон. З метою презентації нових напрацювань, послуг, форм роботи в умовах воєнного стану та розширення співпраці започатковано зустрічі музейних закладів області з гідами та екскурсоводами, які було проведено на туристичних локаціях. Започатковано новий проєкт під назвою «Таємниці однієї будівлі», який дав можливість гідам-екскурсоводам Чернігівщини отримати цікаву маловідому інформацію, яка є корисною під час проведення турів областю та створення нових туристичних маршрутів.
		Розвиток туристично-рекреаційного потенціалу області	Здійснюється постійно	У рамках реалізації проекту регіонального розвитку «Чернігівське князівство від тисячолітньої історії до сучасної туристичної промоції» створено оновлену експозицію у Новгород – Сіверському музеї - заповіднику «Слово о полку Ігоревім», розроблено 113 макетів туристичних дороговказів на основних транспортних магістралях регіону відповідно до правил дорожнього руху України. Відкрито новий комплекс відпочинку – «Сканді Еко Парк» (с. Кладьківка). З метою популяризації безпечного відпочинку на водоймах було підготовлено інформацію про відпочинок на р. Сейм (м. Батурин), парк-готель «Лісове озеро» (біля парку природи «Беремицьке»), відпочинок на р.Снов – еко-готель «Шишкін» та надано «Discover UA» для подальшого розповсюдження серед охочих подорожувати Чернігівською областю. Окрім того, для обговорення питань безпеки туристів проведено зустріч з туристичним активом області, під час якої розглядалися питання про можливі укриття для туристичних груп під час сигналу повітряної тривоги в місті та області, про навігацію до найближчих бомбосховищ міста. При центрі відпочинку «Вітрила Маклая» (м. Батурин) створені нові окремі гостьові номери, котеджні та модульні будинки для прийому туристів та відпочиваючих у різних місцях міста. Відкрито крафтову броварню «Нежатина Nyva Brewery» (м. Ніжин), продукцію якої можна скуштувати у відкритих цієї мережею ресторани «Хмільне м'ясо» та крамничці «Che & Beer» (м. Чернігів).

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				У 2023 році проведено аналіз стану фізичної доступності в закладах розміщення приватної та комунальної форм власності, а саме: готелях, мотелях, центрах зеленого туризму, туристичних комплексах, базах відпочинку та інших об'єктах, призначених для надання послуг з розміщення. Також здійснено моніторинг стану фізичної доступності туристичної інфраструктури об'єктів на транспортних магістралях. Проведено онлайн семінар «Про сучасні тенденції зі створення безперешкодного середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп». Відкрито мережевий готель «Optima Collection Ніжин» (м. Ніжин), крафтову майстерню «Зелена ложка» (селище Короп), заміський готельний комплекс «Tur House» (с. Беремиське) та комплекс відпочинку «Казан» (м. Чернігів). Завдяки державній грантовій програмі «єРобота» розширено спектр послуг для відвідувачів гостинного комплексу «Дім Хаскі» у с. Кладьківка та створено еко-ферму у с. Снов'янка (туристична локація, де є гостьовий будиночок з усіма зручностями, а також крафтове виробництво натуральних смаколиків та інше).
		Створення мережі інтерактивних туристично-інформаційних центрів та пунктів	Розпочато здійснення	У результаті оптимізації сектору розвитку туризму при КЗ «Організаційно-методичний центр контролю та технічного нагляду закладів культури і туризму» створено Чернігівський обласний центр розвитку туризму, основна мета якого – популяризація рекреаційно-туристичного потенціалу Чернігівської області, надання методичної допомоги представникам туристичної індустрії області. З метою популяризації туристичних об'єктів та маршрутів області та в рамках реалізації проекту «Чернігівське князівство від тисячолітньої історії до сучасної туристичної промоції» виготовлено та встановлено 8 сенсорних кіосків у Чернігівському обласному художньому музеї імені Григорія Галагана, Новгород-Сіверському історико-культурному музеї-заповіднику «Слово о полку Ігоревім», Національному історико-культурному заповіднику «Гетьманська столиця», в місті Ніжин, Менському зоологічному парку загальнодержавного значення, Сосницькому літературно-меморіальному музеї О.П.Довженка, парку природи «Беремиське», Національному історико-культурному заповіднику «Качанівка». Повністю оновлено туристичний портал «Чернігівщина туристична», забезпечено міжнародне доменне ім'я турпорталу.
		Популяризація сільського зеленого, подієвого та інших видів активного туризму	Здійснюється постійно	Впродовж 2021-2023 років на постійній основі проводився моніторинг та оновлення бази даних діючих туристичних об'єктів на території області. Також туристичний портал області щоденно наповнювався інформацією про туристичні об'єкти та послуги, можливості для відпочинку, цікавими та маловідомими фактами з історії нашого краю, флори та фауни, зокрема про нові послуги та заходи, що впроваджувалися садибами сільського зеленого туризму, базами відпочинку та туристичними комплексами. Кількість переглядів та охоплення туристичного порталу становила майже 1,5 млн осіб. Проведено: навчальні семінари «Практичні питання розвитку сільського туризму в Чернігівській області», «Школу зеленого (сільського) туризму», науково-практичну конференцію «Історико-культурна спадщина як сучасний туристичний ресурс: досвід, практики, інновації», міжнародний

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				історичний фестиваль «Вовча гора» у парку природи «Беремицьке», семінар «Децентралізація та туризм: як громадам використати наявний туристично-рекреаційний потенціал» у м. Чернігів, виїзний семінар – консультація «Отримання мікрогрантів», навчальний вебінар для представників туристичного бізнесу з питань правильного заповнення документів на отримання грантових коштів, семінар з питань отримання грантових коштів на розвиток власної справи, а також робочу зустріч з питань залучення до участі у державній програмі «єРобота». З метою розвитку гастрономічного туризму та включення Чернігівщини до всеукраїнського гастрономічного маршруту «Дороги смаку України» організовано презентаційний семінар-практикум за темою «Дорога вина та смаку Чернігівщини як інструмент розвитку сільських територій».
4. Прискорений інноваційний розвиток пріоритетних сфер економічної діяльності	4.1. Нарощування виробництва якісної сільгоспсировини та розвиток її поглибленої переробки	Регіональна кластеризація і кооперація агропромислового комплексу Чернігівської області	Здійснення розпочато	В 2021 році в процесі реалізації проекту AGROHUB Chernihiv Region, який впроваджувався за кошти державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу, було закуплено трактор із навісним обладнанням, комп'ютерну техніку, принтери, проектори, екрани, кулери для води та інше. Також було виготовлено проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт частини приміщень КНЗ «Чернігівський обласний навчально-виробничий центр», де планувалось розміщення зазначеного AGROHUB. Проведено 4 виїзні семінар-наради з питань розвитку сільських територій та земельних питань. Однак подальша робота зі створення агропромислових кластерів в області призупинена.
		Підтримка органічного виробництва в Чернігівській області	Здійснення розпочато	У 2021 році проведено регіональний форум «Органік-Інвест». Підтримка виробників органічного виробництва здійснюється у вигляді компенсації витрат, понесених у зв'язку із проведенням та підтвердженням відповідності виробництва органічної продукції (сировини) та видачею сертифіката відповідності у рослинництві, тваринництві, переробці сільськогосподарської продукції та виробництві мікробіологічних препаратів для сільськогосподарської галузі, в тому числі у перехідний період. У 2021 році згідно Комплексної Програми підтримки розвитку агропромислового комплексу Чернігівської області на 2021-2027 роки фінансову підтримку отримали 6 виробників органічної продукції. У 2022-2023 роках заходи не здійснювались у зв'язку з обмеженістю бюджетних коштів.
	4.2. Розвиток «зелених» технологій та біоекономіки	Виробництво вітчизняних біопрепаратів для підвищення продуктивності сільського господарства	Здійснюється частково	У 2021 році Інститутом сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН на конкурс інноваційних розробок «Chernihiv Innovation Challenge» було подано 2 розробки: «Високопродуктивний, ранньостиглий сорт люпину вузьколистого Локомотив» та «Штам бульбочкових бактерій Mesorhizobium сісего ND-64» - новий ефективний мікросимбіот нуту сучасних сортів», перший з яких зайняв 1 місце у номінації «Агроінновації». Ці розробки включено до каталогу конкурсних робіт, який поширювався серед бізнесових кіл. В Інституті виготовлено біологічні препарати (Ризогумін, Хетомік, Антимішин, Мікрогумін та ін.) на суму 659,0 тис грн. З 24.02.2022 розроблення плану організації виробництва інноваційного продукції не виконано в зв'язку з відсутністю інвестиційних ресурсів і критичним фінансовим станом наукової установи. В області проведено маркетингові дослідження використання біопрепаратів, в результаті встановлено суттєве зниження попиту на біопрепарати з початком військового стану в державі.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
	4.3. Розвиток інформаційних, інформаційнокомунікаційних технологій та їх впровадження у різних сферах життєдіяльності і виробництва	STEM-Коледж на базі ЧНТУ	Здійснюється частково	У зв'язку з дією воєнного стану в Україні заходи зі створення організаційного і навчального відокремленого структурного підрозділу на базі НУ «Чернігівська політехніка» не здійснювались. Однак, з метою популяризації ідей STEM-освіти, виявлення і підтримки талановитих педагогічних працівників, створення бази даних розробок інтегрованих уроків/заходів та заохочення педагогів застосовувати STEM-технології в освітньому процесі, а також мотивування учнів вивчати через STEM-підходи природничо-технічні науки, в області проводяться різні заходи: онлайн-засідання творчої групи «Нова українська школа: перехід на наступний рівень» з теми «Впровадження STEM-освіти в закладах загальної середньої освіти», обласний вебінар «STEM своїми руками», щорічний Всеукраїнський STEM-тиждень, конкурс «Краща STEM-публікація», круглий стіл «STEM-освіта від теорії до практики», конкурс «Кращий STEM-урок».
		Інформаційно-освітня програма для загальноосвітніх шкіл області з підвищення кваліфікації вчителів та популяризації ІТ-знань серед шкільної молоді	Здійснюється постійно	Для підвищення кваліфікації вчителів Чернігівським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського впроваджуються організаційно-освітні програми: «Організація дистанційного навчання учнів закладів загальної середньої освіти»; «Захист дітей в інформаційному середовищі»; «Сучасні цифрові технології для педагогічних працівників»; «Основи шкільної робототехніки»; «Підготовка учнів до олімпіад з інформатики та інформаційних технологій»; «Підготовка учнів до олімпіади з ІТ: розв'язування завдань з баз даних»; «Освітні Інтернет-ресурси для вчителів початкових класів щодо запровадження здорового способу життя учнів»; «Інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності педагогічних працівників. Вчителі природничого напрямку»; «Інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності педагогічних працівників. Вчителі філологічного напрямку»; «Інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності педагогічних працівників. Вчителі іноземних мов»; «Підготовка вчителя природничих дисциплін до надання допомоги учням у виконанні навчальних та наукових проєктів (STEAM-освіта)»; «Постановка та виконання дослідницьких лабораторних робіт в освітньому процесі з фізики. (STEM-освіта)»; «Підготовка вчителів до створення мультимедійних дидактичних засобів»; «Основи 3D-моделювання у викладанні предметів інформатичної та математичної освітніх галузей нової української школи»; «Хмарні сервіси WEB 2.0 у профорієнтаційній діяльності педагогічних працівників»; «Python у шкільному курсі інформатики. Основи програмування»; «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у управлінні закладом освіти». Для деяких категорій слухачів підвищення кваліфікації проводиться лекція «Від загроз до можливостей», проводяться обласні вебінари «Організація і проведення Міжнародного конкурсу з інформатики та комп'ютерної вправності Бобер», «Основи цифрової безпеки для вчителя. Цифрова залежність, її наслідки та попередження».
		Надання адміністративних послуг в електронній формі	Здійснюється постійно	Чимало можливостей у системі надання адміністративних послуг з'явилося завдяки розширенню електронних послуг, що можуть надаватися через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (Портал Дія). ЦНАП області продовжують працювати над впровадженням сервісів для забезпечення комфорту громадян під час отримання адміністративних послуг. У приміщеннях ЦНАП (та ВРМ) області облаштовано 62 місця для самообслуговування, де кожен відвідувач може самостійно закрити

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				базові потреби в адміністративних послугах через Портал Дія.
	4.4. Сприяння розвитку інноваційноспрямованих та експорто-орієнтованих галузей промисловості	Створення Інноваційного офісу для розвитку регіональної партнерської мережі з підприємствами та ВНЗ області	Здійснюється постійно	У 2021 році в рамках реалізації проекту «Розвиток хаб-системи підтримки підприємництва, інновацій та стартапів в Чернігівській області створено інноваційний бізнес-інкубатор, комунікаційний простір «B2/Science», біржа стартапів «Chernihivstarter». На базі ЦПП Business Hub Chernihiv Region працювала молодіжна школа бізнесу. Також на базі Національного університету «Чернігівська політехніка» функціонують: Центр підтримки технологій та інновацій, Центр проектної діяльності, Хаб молодих вчених. Діяльність інноваційних структур університету спрямована на сприяння взаємодії між усіма учасниками інноваційного процесу, розвиток підприємницьких ініціатив і проектної діяльності, а також співпраці між молодими вченими та підприємствами-партнерами. Протягом 2021-2023 років виконання науково-дослідних робіт (тем) із залученням інноваційних структур університету здійснювалося на відповідному рівні з урахуванням ситуації дії воєнного стану (2021 рік – 75 робіт, 2022 рік – 50, 2023 рік – 56).
5. Ефективне багаторівневе врядування та управління територіальним розвитком	5.1. Посилення можливостей з особливими проблемами розвитку	Активізація економічного розвитку в громадах, розташованих на територіях з особливими проблемами розвитку	Здійснюється постійно	Структурними підрозділами облдержадміністрації на постійній основі здійснюються консультаційна допомога з питань розробки, оновлення стратегічних, планувальних документів з відновлення та розвитку територіальних громад. До цієї роботи залучаються також експерти, донори, міжнародні організації, проекти та програми технічної допомоги. Проводяться онлайн семінари, тренінги, консультації, ознайомчі візити представників громад в інші громади області та України. З метою підвищення інституційної спроможності органів місцевої виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з актуальних питань інвестиційного розвитку організовано та прийнято участь у тематичних навчальних заходах з грантрайтингу та фандрайзингу. З метою активізації життєдіяльності громад, залучення незайнятих працездатних осіб до відбудови, легальної зайнятості з гарантованим заробітком в області впроваджено проєкт «Армія відновлення». Всього зі старту проєкту у 2022-2023 роках службою зайнятості видано 8777 направлень на виконання суспільно корисних робіт, зокрема, у 2022 році – 423 особи в 18 територіальних громадах та у 2023 році – 8354 особи в 52 територіальних громадах.
	5.2. Цифрова трансформація регіону	Покриття території області сучасними засобами мобільного зв'язку і швидкісного Інтернету	Здійснюється постійно	Проведено комплекс заходів для забезпечення стабільного покриття мобільними мережами та доступу до Інтернету у всіх районах області. У 2021 році в рамках реалізації Інтернет-субвенції здійснювалось підключення до широкосмугового доступу до Інтернету закладів соціальної інфраструктури, розташованих у сільській місцевості. Основними операторами мобільного зв'язку на території області є "Київстар", "Vodafone", "lifecell". ПрАТ «Водафон Україна» по області встановлено 325 базових станцій, 323 працюючі. ПрАТ «Київстар» – із 362 базових станцій по області 360 працюючі. ТОВ «Lifecell» – із 353 базових станцій по області 349 одиниць працюючі. У 2021 році було завершено розгортання мережі 4G на більшій частині області, що забезпечило швидкісний доступ до Інтернету через мобільні пристрої. У 2023 році розпочалося тестове впровадження мереж 5G у містах Чернігів, Прилуки, та Ніжин, що дозволило суттєво збільшити швидкість передачі даних та покращити якість зв'язку.

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
	5.3. Розбудова системи ефективного публічного багаторівневого урядування	Ефективна громада	Здійснюється постійно	До Реєстру договорів співробітництва територіальних громад на кінець звітного періоду було внесено 30 договорів про співробітництво громад, які були укладено в області з 2014 року. Скористалися інструментами співробітництва протягом звітного періоду 25 територіальних громад. Договори уклалися як між двома громадами, так і більше – залежно від розміру громади та потреб. Найбільше договорів укладено у формі реалізації спільного проекту, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів. Протягом звітного періоду договори реалізовувались у сферах: освіти – 6, медицини – 3, туризму – 2, соціальних послуг – 1, лісогосподарства – 1, довкілля – 1, пасажироперевезення – 1. До розвитку співпраці громад долучаються міжнародні партнери, проекти та програми технічної допомоги, які надають громадам області підтримку у розробці статутів громад, стратегій місцевого розвитку, просторового планування, проводять навчальні заходи та надають консультації щодо створення безпечових просторів та середовищ, ефективного управління, цифрового та економічного розвитку, покращення якості надання адміністративних послуг, вирішення місцевих питань (Проект Агенства США з міжнародного розвитку (USAID) «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА»), «U-LEAD з Європою», Проект PROSTO «Підтримка доступності послуг в Україні», Програма «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP), Програма USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), ін.).
		Підвищення інституційної спроможності Агенції регіонального розвитку Чернігівської області	Здійснюється постійно	Для підвищення інституційної спроможності Агенції регіонального розвитку Чернігівської області (далі – АРР) розробляються проекти, які приймають участь в різних грантових та конкурсних програмах. Протягом звітного періоду Агенцією реалізовано 2 великі проекти: «Розвиток хаб-системи підтримки підприємництва, інновацій та стартапів в Чернігівській області» (частково), «Студія соціального підприємництва у постраждалих громадах Чернігівської області». Співробітники Агенції приймають участь в різних тренінгових та навчальних семінарах, вебінарах, тренінгах. У приміщенні Агенції організовуються різні зустрічі, виставки, семінари, тренінги, круглі столи. АРР стала партнером конкурсу мікрогрантів для підтримки мікробізнесу в Чернігівській області від Міжнародної організації ZOA. Реалізовано проект «5 кроків до власної справи» спільно з Міжнародною організацією з міграції (MOM). У межах програми міжнародної підтримки «EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП», що фінансується Європейським Союзом та урядом Німеччини і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH АРР отримала портативну станцію живлення та сонячну панель. Підписано Меморандум з Коаліцією UST - Ukraine Support Team про співпрацю задля об'єднання зусиль у питаннях підтримки та посилення спроможностей громад Чернігівщини, постраждалих від збройної агресії росії проти України. Створено сайт Агенції - https://www.agencychernihiv.com/. Висвітлення діяльності Агенції відбувається на таких інтернет-ресурсах: Telegram – t.me/agency_chernihiv – 506 підписників (1111 дописів), Facebook – https://www.facebook.com/agency.chernihiv/?locale=uk_UA – 448 читачів, Instagram –

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
				https://www.instagram.com/agency.chernihiv/ – 1170 читачів (285 дописів), Youtube – https://www.youtube.com/channel/UCQ6DSHYIBh-HdsXy--KIONQ – 7 відео.
		Формування висого рівня адміністративної культури управлінців та громадянської відповідальності мешканців територіальних громад	Здійснюється постійно	Чернігівським регіональним центром підвищення кваліфікації на постійній основі проводяться навчання за різними Програмами підвищення кваліфікації, зокрема: - Інформаційна безпека. Персональна безпека онлайн; - Етика та доброчесність в роботі публічного службовця; - Надання якісних адміністративних послуг в умовах кризового реагування та відновлення; - Комунікативна компетентність посадовця; - Депутат місцевої ради: статус, повноваження, організація роботи.
		Школа молодіжного резерву державної служби та служби в органах місцевого самоврядування	Здійснення не розпочато	Відповідно до статті 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», статей 28, 30 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» від 24.02.1994 р. № 4004-IX, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 17.09.2020 № 2122 «Про внесення змін до стандартів медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19)», а також з метою мінімізації ризиків поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 та інших інфекційних хвороб, очне навчання для випускників вищих навчальних закладів, рекомендованих для роботи в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування за короткостроковою програмою підвищення кваліфікації «Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування в Україні: правовий статус, стиль і методи роботи» упродовж 2021 року не проводилося. У зв'язку з воєнним станом в країні вищезазначене очне навчання упродовж 2022-2023 року теж не проводилося.
	5.4. Підвищення ефективності діяльності інститутів громадянського суспільства	Інституційний розвиток організацій громадянського суспільства Чернігівщини	Здійснюється постійно	Забезпечено діяльність 7 громадських рад, що діють при органах виконавчої влади. Представники організацій громадянського суспільства залучаються до роботи у складі оргкомітетів, експертних та робочих груп, консультативно-дорадчих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Громадяни області та представники громадянських організацій також залучаються до проведення соціологічних опитувань, фокусних груп, експертних опитувань, розробки стратегічних планувальних документів. Міжнародними організаціями для органів місцевого самоврядування проводяться тренінги та навчання щодо ефективної взаємодії з організаціями громадянського суспільства та громадянами.
		Освітня кампанія «Право на життя» зі зниження рівня стигми та дискримінації людей, які мають соціально небезпечні	Здійснюється постійно	З метою наближення до нуля нових випадків інфікування ВІЛ серед груп ризику та формування толерантного ставлення до людей, що живуть з ВІЛ, подолання епідемії туберкульозу, зниження рівня стигми та дискримінації людей у суспільстві, які мають соціально небезпечні захворювання, медичними працівниками проводяться різноманітні інформаційно-освітні та пропагандистські заходи. Так, з цих питань протягом 2021 року проведено 6 виступів на телебаченні, 23 виступи на радіо, опубліковано 55 статей в пресі та 136 повідомлень в інтернет-виданнях, проведено 2464 лекції, 54625 бесід, 4 тематичних вечори, 61 відеодемонстрацію, оформлено 695 інформаційних

Номер та найменування стратегічної цілі (програми регіонального розвитку Плану заходів)	Номер та назва оперативної цілі (напряму Плану заходів)	Назва технічного завдання на проекти регіонального розвитку, що реалізується в рамках Плану заходів	Стан здійснення	Інформація щодо результатів здійснення заходів в рамках технічного завдання або безпосередньої діяльності
		захворювання		стендів. У 2022 році проведено 8 виступів на телебаченні, 18 виступів на радіо, опубліковано 65 статей в пресі та 135 повідомлень в інтернет-виданнях, проведено 3008 лекцій, 36608 бесід, 5 тематичних вечорів, 57 відеодемонстрацій, оформлено 1019 інформаційних стендів. Протягом 2023 року проведено 23 виступи на телебаченні, 35 виступів на радіо, опубліковано 78 статей в пресі та 128 повідомлень в інтернет-виданнях, проведено 2748 лекцій, 40127 бесід, 53 відеодемонстрації, оформлено 1037 інформаційних стендів. Протягом звітного періоду були організовані щорічні інформаційно-освітні кампанії до Всесвітнього дня боротьби із захворюванням на туберкульоз та Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом. Під час акцій здійснювалась лекційно-тренінгова робота, проводились бесіди, тематичні вечори, «круглі столи», виставки санітарних бюлетенів. Медичні працівники виступали в засобах масової інформації, організовували конференції, акції серед студентської молоді. В медичних закладах були оформлені тематичні інформаційні куточки. Серед молоді розповсюджувалися інформаційні матеріали. На допомогу медичним працівникам видані та розповсюджені інформаційні та методичні матеріали: «Туберкульоз. Годинник цокає», «Туберкульоз: це треба знати», «Війна та ВІЛ – виклики часу. Давайте перемагати разом!», «Так! Ми можемо ліквідувати туберкульоз!».
		Розвиток молодіжної інфраструктури	Здійснюється постійно	Протягом 2021-2023 років в області створені та здійснюють свою діяльність 18 молодіжних центрів і просторів різної форми власності. Відновлено три молодіжних простори в рамках Національної програми залучення молоді до відновлення України шляхом реалізації молодіжних обмінів 2022-2023 роки. Здійснено ресурсну підтримку діяльності 10 молодіжних просторів/центрів в громадах Чернігівської області. Проводиться консультаційний та менторський супровід по діяльності молодіжної інфраструктури в Чернігівській області. Постійно здійснюється спеціалізоване навчання для осіб, які працюють з молоддю та представників ОМС щодо формування місцевих програм молодіжної політики та реалізації молодіжної роботи в громадах Чернігівської області.
	5.5 Покращення доступу громадськості до інформації	Розвиток та захист інформаційного простору Чернігівщини	Здійснюється постійно	На сьогодні кількість радіоорганізацій місцевого мовлення (частот) - 4. Кількість частот «Українського радіо» - 15. Покриття території області українським телесигналом — понад 95%. Повномасштабне вторгнення рф суттєво змінило ландшафт медіапростору. У 2022 році припинили і не відновили діяльність 2 радіоорганізації місцевого мовлення, що сукупно мали мережу з 12 частот. У зв'язку з переспрямуванням коштів на потреби оборони та відновлення питання створення радіоорганізацій у громадах втратило актуальність. Розвиток та захист інформаційного простору Чернігівщини у 2022–2023 роках реалізовано іншими інструментами: - розбудовано і введено в тестову експлуатацію державну цифрову телемережу МХ-7; - розширено мережу радіочастот Суспільного мовлення, зокрема програми «Українське радіо».
		Онлайн-платформа телерадіоконтенту	Здійснюється постійно	На всеукраїнському рівні створено онлайн-платформу обміну контентом між телекомпаніями «Media Change Ukraine», користувачами якої нині є 2 телерадіоорганізації з Чернігівської області.

**Індикатори (показники) результативності виконання Плану заходів з реалізації у 2021–2023 роках
Стратегії сталого розвитку області на період до 2027 року**

Назва індикатора (показника)	Одиниця виміру	2019 р., база*	Прогноз*	Факт	Відхилення (+/-)		
			2023 р.	2023 р.	до бази	до прогнозу	
Стратегічна ціль 1. Розвиток людського потенціалу							
частка випускників закладів загальної середньої освіти, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 160 балів і вище, у загальній кількості учнів, що проходили тестування з цих предметів	англ. мова	%	28,4	29	29,1	0,7 в.п.	0,1 в.п.
	укр. мова та література	%	37,1	38,3	24,3	-12,8 в.п.	-14,0 в.п.
	математика	%	27,3	27,9	9,5	-17,8 в.п.	-18,4 в.п.
	історія України	%	22,1	22,7	9,4	-12,7 в.п.	-13,3 в.п.
охоплення дітей (віком від трьох до шести років) дошкільною освітою у закладах дошкільної освіти	%	96,9	97,1	78,5	-18,4 в.п.	-18,6 в.п.	
чисельність дітей у закладах дошкільної освіти у розрахунку на 100 місць	осіб	110	102	68,0	-42,0	-34,0	
чисельність випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти працевлаштованих на перше робоче місце	осіб	1307	1500	1929	622	429	
рівень охоплення імунопрофілактикою населення області	%	85,4	77,3	83,96	-1,4 в.п.	6,7 в.п.	
Охоплення дітей ті молоді віком від 6 до 18 років систематичними заняттями спортом	%	15,8	16,5	16,0	0,2 в.п.	-0,5 в.п.	
частка дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, охоплених сімейними формами виховання	%	92,0	93,1	91,1	-0,9 в.п.	-2,0 в.п.	
середньомісячна заробітна плата	грн	8206	13435	11363 (2021 р)	X	X	
співвідношення середньої заробітної плати жінок і чоловіків	%	79,7	82,0	81,1 (IV кв 2021 р)	X	X	
рівень зайнятості населення у віці 15-70 років (за методологією МОП)	%	58,9	58,9	55,5 (2021 р)	X	X	
кількість осіб, працевлаштованих на створені нові робочі місця	осіб	10839	10500	10703	-136	203	
Стратегічна ціль 2. Комфортні та безпечні умови для життя							
відремонтовано доріг загального користування місцевого значення	км	50,5	150	58,2	7,7	-91,8	
відремонтовано штучних споруд на дорогах загального користування місцевого значення	пог. м/од.	118,6/1	140/11	93/3	-25,6/2	-47/-8	

кількість ОСББ (на кінець періоду)	одиниць	450	545	546	96	1
площа відремонтованих доріг комунальної власності	тис. м ²	627,0	700,0	515,6	-111,4	-184,4
частка населених пунктів, у яких впроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів, у загальній кількості населених пунктів регіону	%	2,2	5,0	5,4	3,2 в.п.	0,4 в.п.
рівень впровадження енергозберігаючих джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів, % до загальної кількості світлоточок	%	71,3	85,0	80,0	8,7 в.п.	-5,0 в.п.
частка сумарної потужності котелень на альтернативних видах палива в регіоні, до загальної потужності котелень регіону	%	16,3	16,7	16,9	0,6 в.п.	0,2 в.п.
площа земель природно-заповідного фонду	тис. га	262,424	262,85	263,316	0,892	0,466
Стратегічна ціль 3. Підвищення конкурентоспроможності регіональної економіки						
ВРП на 1 особу	грн	78098	111000,0	117225 (2021 р)	X	X
обсяг освоєних капітальних інвестицій	млн грн	8740,5	10800,0	8305,9 (2022р)	X	X
обсяг виробництва валової продукції сільського господарства (у постійних цінах 2016 року)	млн грн	31213,9	33770,0	30175,7	-1038,2	-3594,3
обсяг реалізованої промислової продукції	млн грн	34283,4	43500,0	47703,0	13419,6	4503,0
кількість суб'єктів малого і середнього підприємництва на 10 тисяч осіб наявного населення	одиниць	65	66	59 (2021 р)	X	X
темп зростання експорту	%	106,9	105,1	124,5	17,6 в.п.	19,4 в.п.
кількість відвідувачів туристичних об'єктів області	тис. осіб	1100,0	1203,0	359,0	-741,0	-844,0
Стратегічна ціль 4. Прискорений інноваційний розвиток пріоритетних сфер економічної діяльності						
питома вага підприємств, що впроваджують інновації	одиниць	7,9	12,5	**	**	**
обсяг реалізованої інноваційної продукції	млн грн	682,2	1305,0	**	**	**
питома вага реалізованої інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої промислової продукції	%	2,6	3,0	**	**	**
Стратегічна ціль 5. Ефективне багаторівневе врядування та управління територіальним розвитком						
кількість активних організацій громадянського суспільства в області	одиниць	70	85	85	15	0

кількість громадських рад, що діють при органах влади	одиниць	16	8	7	-8	-1
кількість створених об'єктів молодіжної інфраструктури	одиниць	4	15	18	14	3
кількість радіоорганізацій місцевого мовлення (частот)	одиниць	14	19	4	-10	-15
кількість зареєстрованих телерадіоорганізацій на онлайн-платформі	одиниць	-	22	2	2	-20
кількість заходів (семінарів, тощо) з питань реалізації проєктів міжмуніципального співробітництва громад	одиниць	2	7	8	6	1
кількість укладених договорів міжмуніципального співробітництва громад	одиниць	6	6	5	-1	-1
кількість проєктів міжмуніципального співробітництва громад, що реалізуються	одиниць	5	7	10	5	3

*- відповідно до затвердженого Плану заходів

** статистичні дані відсутні

**Директор Департаменту економічного
розвитку обласної державної адміністрації**

Олександра ХОМИК